

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

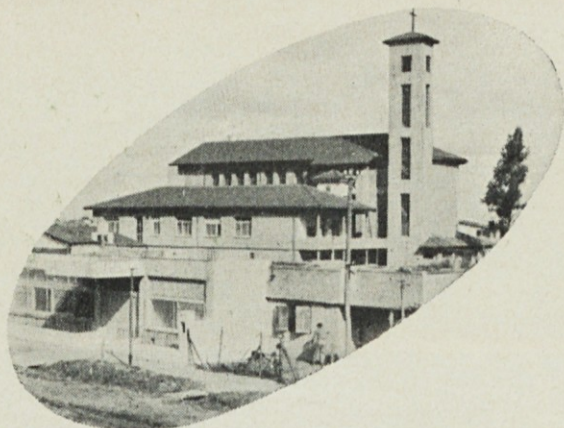
1966

- XI -

56

SVET KRISTUSU!
KRISTUSA SVETUI

Za vzdrževalnino gojencev „Baragovega misijonišča“

10 glavníc po 1.000 dolarjev — to bi pomenilo kapital, iz katerega obresti bi "Baragovo misijonišče" lahko stalno vzgajalo po deset gojencev za misijonski poklic!

Mnogo je že duž ali skupin, ki so razumele naš klic po tovrstnem sodelovanju in nam poslale svoj prispevek v eno ali več vzdrževalnin. Navajamo spet nekaj takih tako dobrodošlih darov:

Marija Ilija v Venezueli, za vzdrževalnino "za proglasitev Barage blaženim", 100 dolarjev.

Tone Adamič, "v čast sv. Vincenciju Pavelskemu", 100 kanad. dolarjev.

Manca Preša, USA, "v čast Odrešeniku sveta", 20 dolarjev.

Franc Vrabec, "v čast Mariji, Kraljici misijonov", 220 USA dolarjev (prvi obrok obljubljenih 1.000 USA dolarjev!)

Iskrena hvala in srčni Bog plačaj vsem darovalcem!

Tako je zdaj položaj vzdrževalnin takle:

1. — V čast Odrešeniku sveta, 2.000 pesov in 80 dolarjev.
2. — V čast Mariji, Kraljici misijonov, 230 dol. in 10.000 lir.
3. — V čast apostolu narodov, sv. Pavlu, 45 dolarjev.
4. — V čast zavetnikoma misijonov, sv. Frančišku Ksaveriju in Mali Tereziki, 105 dol.
5. — V čast sv. Vincenciju Pavelskemu, 320 dolarjev.
6. — V proglasitev Barage blaženim, 260 dolarjev.
7. — V dvig škofa Slomška na oltar, 2.500 lir in 50 dol.
8. — V spomin škofa Rožmana, 400 dol.
9. — V spomin padlim domobrancem, 150 dolarjev.
10. — V zahvalo slovenskim misijonarjem, 33.000 lir in 100 dol.

Vse, kar se je doslej v ta namen darovalo, znese okrog 1800 dolarjev; torej že za dve vzdrževalnini skoraj. Če v naslednjih štirih letih svojo darežljivost pomnožimo za 100 %, bomo v petih letih te akcije imeli cilj dosežen. Prijatelji, sodelujte!

AD GENTES

MISIJONSKA DEJAVNOST CERKVE

PAVEL ŠKOF

služabnik božjih služabnikov
z očeti svetega cerkvenega zbora
v večem spomin

ODLOK

MISIJONSKI DEJAVNOSTI CERKVE

(Nadaljevanje)

2. poglavje

Misijonsko delo

10. Cerkev, ki jo je Kristus poslal, da razodene in sporoči vsem ljudem božjo ljubezen, ve, da ji še preostaja izvršiti velikansko misijonsko nalogo. Dve milijardi ljudi, katerih število raste iz dneva v dan in ki jih stalne vezi kulturnega življenja, stara verska izročila in trdna družbena povezanost spaja v velike in ustaljene skupine, še nista ali sta komaj slišali evangeljsko oznanilo. Nekaj jih sledi kateremu od velikih verstev, drugi še niso prišli do poznanja Boga, spet drugi Ga izrecno taje ali se celo bore proti Njemu. Da more vsem dati na razpolago skrivnost odrešenja in življenja, ki ga je prinesel Bog, se mora Cerkev vključiti v vse te skupine na isti način, kot se je Kristus z včlovečenjem povezal z družbenim in kulturnim stanjem ljudi, s katerimi je živel.

Krščansko pričevanje

11. Potrebno je torej, da je Cerkev navzoča v teh človeških skupinah po svojih sinovih, ki v njih živijo ali so vanje poslani. Vsi krščanski verniki, pa naj živijo kjerkoli, so dolžni, da z zgledom življenja in s pričevanjem besede razodevajo novega človeka, v katerega so bili oblečeni v krstu in v moči Svetega Duha, ki jih je okrepil v birmi. Tedaj bodo ostali, videč njihova dobra dela, slavili Očeta (pr. Mt. 5, 16) in popolneje spoznali resnični smisel človeškega življenja in vesoljno vez človeške skupnosti.

Da morejo plodovito tako pričati o Kristusu, naj se z onimi ljudmi družijo v spoštovanju in ljubezni, naj se priznajo za člane skupine ljudi, med katerimi živijo, in naj se udeležujejo kulturnega in družabnega življenja po raznolikih

vezeh in opravih človeškega bivanja; naj se udomačijo v narodnih in verskih tradicijah; naj veselo in spoštljivo odkrivajo semena Besede, ki so v njih skrita; naj sodelujejo tudi pri globokem preoblikovanju ljudstev in naj se trudijo, da se ljudje našega časa, pretirano vpleteni in ujeti v znanost in tehnologijo modernega sveta, ne bi oddaljili od božjih stvari, temveč da bi v njih vstala še bolj goreča želja po resnici in ljubezni, razodeti od Boga. Tako kot je Kristus preiskoval srca ljudi in jih vodil z resnično človeškim razgovorom k božji luči, tako naj njegovi učenci, globoko prepojeni s Kristusovim Duhom, spoznavajo ljudi, med katerimi živijo, in naj občujejo z njimi, da v odkritem in potrpljivem dialogu spoznajo bogastvo, ki ga je ljudstvom namenil nad vse darežljivi Bog; naj si prizadevajo tudi, da z evangeljsko lučjo to bogastvo razsvetle, osvobodijo in spet privedejo v območje Boga Odrešenika.

12. Navzočnost krščanskih vernikov v človeških skupinah naj oživlja tista ljubezen, s katero nas je ljubil Bog, ki hoče, da se tudi mi med seboj ljubimo s to ljubeznijo (pr. I Jan. 4, 11). Krščanska ljubezen se v resnici razteza na vse, brez razlik rase, socialnega položaja ali vere; ne pričakuje nobenega dobička ali zahvale. Tako kot nas je Bog ljubil brez našega zaslužnja, tako naj si tudi verniki prizadevajo za ljubezen do človeka, ljubijo naj ga z isto vnemo, s katero ga je iskal Bog. In kot je Kristus hodil po mestih in vaseh, ozdravljajoč bolezni in vse bolečine v znamenje prihoda božjega kraljestva (pr. Mt. 9, 35 in sl.; Apd. 10, 38), tako se tudi Cerkev po svojih otrocih družijo z ljudmi katerega koli položaja, predvsem z ubogimi in potrtimi, in se rada izroča zanje (pr. II. Kor. 12, 15). Udeležuje se njih radosti in njih bolečin, pozna težnje in težave njihovega življenja in trpi z njimi v tegobah smrti. Z bratskim dialogom želi odgovarjati tistim, ki iščejo mir, in jim prinaša mir in luč po evangeliju.

Kristusovi verniki naj delajo in sodelujejo z vsemi ostalimi za pravično ureditev gospodarskih in družbenih zadev. Posebno vestno naj se posvete vzgoji otrok in mladostnikov s pomočjo raznovrstnih šol; te je imeti ne le za odlično sredstvo, s katerim se krščanska mladina oblikuje in dviga, marveč obenem tudi za dragoceno službo ljudem, zlasti ljudstvom v razvoju; s to službo se povzdigne človeško dostojanstvo in se pripravijo bolj človeški pogoji za življenje. Še več, naj se pridružijo naporom tistih ljudstev, ki se bore proti lakoti, nevednosti in boleznim in si prizadevajo, da ustvarijo boljše življenjske pogoje in vzpostavijo na svetu mir. Verniki naj bodo voljni, da v tej dejavnosti razsodno in prijateljsko sodelujejo pri pobudah zasebnih in javnih ustanov, vlad, mednarodnih organizacij, različnih krščanskih družb in tudi nekrščanskih verstev.

Vendar se Cerkev nikakor noče vmešavati v urejanje zemske države. Zase ne zahteva druge oblasti kot to, da z božjo pomočjo služi ljudem v ljubezni in zvesti službi (pr. Mt. 20, 26; 23, 11).¹

Kristusovi učenci, najtrdneje združeni z ljudmi v življenju in delovanju, upajo, da jim bodo nudili pravo pričevanje o Kristusu in delali za njihovo zveličanje — tudi tam, kjer ne morejo Kristusa polno oznanjati. Ne gredo za zgolj tavnim napredkom in blaginjo ljudi, temveč pospešujejo njihovo dostoj-

Misijonarji in misijonarke prinašajo Indiji Kristusa.

ianstvo in bratsko edinost, ko uče verske in npravne resnice, ki jih je Kristus razsvetlil s svojo lučjo, in tako postopno odpirajo Bogu vstop. Na ta način dobe ljudje pomoč, da dosežejo zveličanje po ljubezni do Boga in bližnjega, in tako začena blesteti Kristusova skrivnost, v kateri se je pojavil novi človek, ustvarjen po božji podobi (pr. Ef. 4, 24) in v katerem se razodeva božja ljubezen.

Pridigovanje evangelija in zbiranje božjega ljudstva

13. Kjer koli odpre Bog vrata besede za oznanjevanje Kristusove skrivnosti (pr. Kol. 4, 3), se oznanjaj (pr. I Kor. 9, 15; Rimlj. 10, 14) z zaupanjem in stanovitnostjo (pr. Apd. 4, 13, 29, 31; 9, 27, 28; 13, 46; 14, 13; 19, 8; 26, 26; 28, 31; I Tes. 2, 2; II Kor. 3, 12; 7, 4; Fil. 1, 20; Ef 3, 12; 6, 19, 20) živi Bog in tisti, ki ga je poslal za zveličanje vseh, Jezus Kristus (pr. I Tes. 1, 9 - 10; I Kor. 1, 18 - 21; Gal. 1, 31; Apd. 14, 15 - 17; 17, 22 - 31), da nekristjani odpro srce Svetemu Duhu (pr. Apd. 16, 14) in sprejmejo vero v Gospoda, se svobodno spreobrnejo in se iskreno pridružijo Njemu, ki kot „pot, resnica in življenje“ (Jan. 14, 6) izpolni vse duhovne upe, več — jih neskončno prekaša.

Res je to spreobrnjenje imeti za začetno, a je zadostno, da se človek zave, kako vstopa, prej ločen po grehu, v skrivnost božje ljubezni; zave se, da ga Bog kliče k vzpostavitvi osebnega odnosa z Njim v Kristusu. Po delo-

vanju milosti krene namreč spreobrnjenec po duhovni poti, po kateri prehaja od starega človeka v novega, popolnega v Kristusu (pr. Kol. 3, 5 - 10; Ef. 4, 20 - 24), že povezan v veri s skrivnostjo smrti in vstajenja. Ta prehod, s katerim je združena postopna sprememba čustvovanja in nravi, se mora javljati s svojimi družabnimi nasledki in se mora polagoma izvesti v dobi katehumenata. Ker je Gospod, v katerega verujemo, znamenje nasprotovanja (pr. Lk. 2, 34; Mt. 10, 34 - 39), občuti spreobrnjeni človek često prelome in ločitve, a tudi veselje, katerega daje Bog brez mere (pr. I Tes. 1, 6). Cerkev strogo prepoveduje prisiliti koga, da sprejme vero, ali ga zavesti z neprimernimi zvijačami ali se mu prilizovati; prav tako pa odločno zahteva, da ne sme nihče biti odtrgan od vere z nizkotnim nadlegovanjem.²

V skladu s prastaro tradicijo v Cerkvi naj se preiščejo nagibi spreobrnjenja in, če je potrebno, naj se očistijo.

14. Tisti, ki so od Boga prejeli vero v Kristusa s posredovanjem Cerkve³, naj bodo pripuščeni v katehumenat z liturgičnimi obredi. Katehumenat ni samo razlaga dogem in zapovedi, marveč oblikovanje celega krščanskega življenja in dovolj dolg tečaj, v katerem se učenci družijo s svojim učenikom Jezusom Kristusom. Katehumeni morajo torej biti primerno vpeljeni v skrivnost zveličanja, v evangeljske nravi in v svete obrede, ki se obhajajo v zaporednih dobah⁴; uvesti jih je v življenje vere, bogoslužja in ljubezni božjega ljudstva.

Osvoboženi oblasti teme (pr. Kol. 1, 13)⁵ po vstopnih zakramentih, mrtvi s Kristusom, z njim pokopani in vstali (pr. Rimlj. 6, 4 - 11; Kol. 2, 12 - 13; I Pet. 3, 21 - 22; Mk. 16, 16) prejmejo Duha (pr. I Tes. 3, 5 - 7, Apd. 8, 14 - 17) posinovljenja in obhajajo spomin Gospodove smrti in vstajenja z vsem božjim ljudstvom.

Zeleti je, da bi bila liturgija postnega in velikonočnega časa tako prenovljena, da bi razpoložila duše katehumenov za praznovanje velikonočne skrivnosti; v tej slovesnosti bodo prerajeni s Kristusovim krstom. Za to krščansko uvajanje v katehumenat morajo skrbeti ne le katehisti ali duhovniki, temveč vsa občina vernikov, posebno botri; tako čutijo katehumeni že od začetka, da pripadajo božjemu ljudstvu. Ker je življenje Cerkve apostolsko, se morajo katehumeni navaditi tudi, da s pričevanjem življenja in izpovedovanjem vere sodelujejo pri evangelizaciji in grajenju Cerkve.

Končno naj se v novem zakoniku jasno določi pravni položaj katehumenov. Že so združeni s Cerkvijo⁶, že pripadajo Kristusovi hiši⁷ in neredko že žive življenje vere, upanja in ljubezni.

Oblikovanje krščanske skupnosti

15. Sveti Duh, ki kliče vse ljudi h Kristusu po semenu besede in pridigovajū evangelija in vzbuja in srcih spoštovanje do vere, poraja vernike v Kristusu po krstni vodi in novo življenje. Združuje jih v eno samo božje ljudstvo, ki je „izbran rod, kraljevsko svečeništvo, sveto in pridobljeno ljudstvo“ (I Pet 2, 9).⁸

Misijonarji, božji sodelavci (pr. I Kor 3, 9), naj torej vzbude take verske občine, da bodo vredno hodile v poslanstvu, h kateremu so bile pozvane (pr.

Slovenska misijonska zdravnica m. dr. Dominika Žužek v družbi dveh pakistanskih prijateljic.

Ef 4, 1), in izvrševale svečeniško, preroško in kraljevsko nalogo, ki jim jo Bog zaupa. Na ta način postane krščanska skupnost znamenje božje navzočnosti v svetu: v evharističnem darovanju prehaja neprestano s Kristusom k Očetu;⁹ vneto hranjena z božjo besedo¹⁰ pričuje o Kristusu;¹¹ hodi v ljubezni in gori v apostolskem duhu.¹²

Krščansko skupnost je treba od začetka oblikovati tako, da more sama poskrbeti za svoje potrebe, kolikor je mogoče.

To združenje vernikov se mora, obdarjeno z bogastvom kulture lastnega plemena, globoko vkoreniniti v ljudstvu, v katerem naj uspevajo družine, prežete z evangeljskim duhom;¹³ pomagajo naj jim primerne šole, ustanavljajo naj se društva in skupine, po katerih lahko apostolat laikov prepoji vso družbo z evangeljskim duhom. Končno naj se blešči ljubezen med katoličani različnih obredov.¹⁴

Tudi med novo krščenimi naj se goji ekumenski duh; v njem bodo prav sodili, da so v Kristusa verujoči bratje Kristusovi učenci, prerojeni s krstom, deležni mnogih dobrin božjega ljudstva. Kolikor dopuščajo verske razmere, naj se pospešuje ekumenska akcija; izključiti je pri tem vsako obliko verske brezbrilnosti in nejasnosti, prav tako pa tudi nezmerno tekmovanje; katoličani naj bratsko sodelujejo z ločenimi brati po vodilih odloka o ekumenizmu, in to v skupnem — kolikor je mogoče — izpovedovanju vere v Boga in v Kristusa

Jezusa pred pogani in v skupnem delu na družbenem in tehničnem, na kulturnem in vserkem področju. Sodelujejo naj predvsem za Kristusa, svojega skupnega Gospoda, katerega ime jih druží. To sodelovanje naj se vzpostavi ne le med zasebniki, ampak tudi — po presoji krajevnega škofa — med cerkvami ali skupnostmi in njihovimi ustanovami.

Kristjani vseh narodov, združeni v Cerkvi, „se ne razlikujejo od življenja ostalih ljudi niti po vladavini niti po jeziku niti po političnih ustanovah“,¹⁵ zato morajo živeti za Boga in za Kristusa v poštenih navadah življenja svojega ljudstva; kot dobri državljani naj resnično in dejavno goje ljubezen do domovine; brezpogojno naj zavržejo preziranje drugih ras in razdružljivi nacionalizem, pač pa naj pospešujejo vesoljno ljubezen med ljudmi.

Za dosego vsega tega so največje važnosti in vredni posebne pažnje laikí, to je kristjani, ki žive v svetu, vključeni po krstu v Kristusa. Njihova naloga je, da poživljajo kot kvas in urejajo, napolnjeni s Svetim Duhom, časne zadeve od znotraj, tako da se vedno napravijo v Kristusovem duhu.¹⁵

Vendar ni zadosti, da je krščansko ljudstvo navzoče in se oblikuje v kakem narodu; ni zadosti, da vrši apostolat zgleda; oblikuje se in je navzoče zato, da oznanja Kristusa z besedo in z deli nekrščanskim sodržavljanom in da jim pomaga do polnega sprejetja Kristusa.

Za vsaditev Cerkve in porast krščanske skupnosti pa so potrebni posebni poklici. Obuja jih božji poziv v skupnosti vernikov sami in vsi jih morajo s skrbno vestnostjo pospeševati in gojiti; mednje se štejejo službe duhovnikov, diakonov, katehistov in Katoliška akcija. Razen tega opravljajo redovniki in redovnice nepogrešljivo delo za vkoreninjenje in okrepitev Kristusovega kraljestva v dušah in za njegovo širjenje, in to z molitvijo ali z drugačno aktivnostjo.

16. Cerkev se v velikem veselju zahvaljuje za predragoceni dar duhovniškega poklica, ki ga je Bog dal mnogim mladeničem nedavno h Kristusu spreobrnjenih ljudstev. Cerkev požene globlje korenine v vsako človeško skupino, kadar imajo različne skupnosti vernikov med svojimi lastnimi udi delavce zveličanja v redu škofov, duhovnikov in diakonov, ki služijo svojim bratom. Tako dobe nove Cerkve polagoma škofijski ustroj z lastno duhovščino.

To, kar je ta cerkveni zbor odredil glede duhovskega poklica in vzgoje, je treba natančno izpolnjevati najprej tam, kjer je Cerkev že ustanovljena, in potem v novih Cerkvah. Z velikim spoštovanjem je treba sprejeti, kar je rečeno o duhovni formaciji, tesno povezani z naukom in dušnim pastirstvom; o življenju, ki bodi skladno z evangelijem in naj ne išče osebnega ali družinskega udobja; in o gojitvi globokega čuta za skrivnost Cerkve. Na ta način se bodo poklicani najboljše naučili, da se posvete službi Kristusovega Telesa in delu za evangelij, da se pridružijo svojemu škofu kot zvesti sodelavci in da pomagajo bratom v duhovništvu.¹⁷

Da se doseže ta splošni cilj, se mora vsa vzgoja učencev usmerjati v luč skrivnosti odrešenja, kakor jo prikazuje sv. pismo. To skrivnost Kristusovo in človeškega zveličanja naj najdejo in žive v liturgiji.¹⁸

Stvar preučevanja je, kako uskladiti te zahteve o duhovniški vzgoji, o dušnem pastirstvu in poklicnem delu po vodilih cerkvenega zbora¹⁹ s poseb-

nim načinom mišljenja in ravnanja v vsakem ljudstvu. Umovi učencev naj se odpro in zbistre, da dobro spoznajo kulturo svoje rase in jo znajo oceniti; v filozofskih in bogoslovnih panogah naj odkrijejo odnose med domačimi izročili in vero pa krščanstvom²⁰. Dalje naj se duhovniška formacija posveča pastoralnim potrebam dežele: študenti morajo spoznati zgodovino, cilj in metode misijonskega dela Cerkve in posebne družbene, gospodarske in kulturne razmere lastnega naroda. Vzgojeni naj bodo v duhu ekumenizma in primerno pripravljani na bratski dialog z nekristjani²¹. Vse to terja, da naj vsakdo študira duhovski poklic, kolikor je mogoče, sredi domačih narodov in v sožitju z ljudstvom, ki mu pripada²². Paziti je tudi na pouk v urejenem upravljanju Cerkve in v gospodarstvu.

Razen tega naj se izberejo sposobni duhovniki, ki naj po določeni dobi v dušnopastirskem delu nadaljujejo višji študij na tujih univerzah, predvsem v Rimu, in po drugih znanstvenih ustanovah. Tako bodo usposobljeni, da delujejo v novih Cerkvah z domačo duhovščino, razpolagajoč z zadostnim znanjem in izvedenostjo za opravljanje najtežjih cerkvenih služb.

Tam, kjer se škofovskim konferencam zdi primerno, naj se po navodilih konstitucije *De Ecclesia*²³ obnovi diakonat kot trajen življenjski stan. Za ljudi, ki vrše resnično diakonatsko službo, bodisi da pridigajo božjo besedo kot katehisti, bodisi da v župnikovem in škofovem imenu vodijo oddaljene krščanske občine ali da izkazujejo ljubezen v socialnih ustanovah in dobrodelnosti, bo koristno, ko bodo utrjeni in tesneje združeni z oltarjem po polaganju rok. To izhaja od apostolov in ima namen, da diakoni opravljajo z zakramentalno mišlostjo svojo službo bolj uspešno.

17. Pohvale vredne so tudi čete katehistov, tako zaslužne v misijonskem delu. So to možje in žene, ki polni apostolskega duha nudijo z velikimi žrtvami posebno in nujno pomoč razširjanju vere in Cerkve.

V naših dneh, ko je za evangeliziranje tolikšnih množic in za opravljanje duhovske službe malo klerikov, je delo katehistov izredne važnosti. Njihova izobrazba se mora izpopolniti in se prilagoditi kulturnemu napredku, da bodo kot cenjeni sodelavci duhovnikov mogli na najboljši način vršiti svojo službo, ki jo teže nova in večja bremena.

Pomnožiti je treba škofijske in deželne šole, v katerih se bodoči katehisti posvečajo katóliškimi nauki, zlasti na svetopisemskem in liturgičnem področju, se urijo v katehističnih metodah in v dušnopastirski praksi in se vzgajajo v krščanskih naved²⁴, neprestano si prizadevajoč za pobožnost in sveto življenje. Organizirajo naj se zborovanja in tečaji, na katerih se katehisti spopolnjujejo v znanju in spretnostih, koristnih njihovemu opravilu, in nahranijo ter okrepe svoje duhovno življenje. Tistim, ki se popolnoma predajo temu delu, je treba nuditi s pravično plačo²⁵ dostojen življenjski položaj in družbeno varnost.

Močno je želeli, da bi vzgojo in vzdrževanje katehistov na primeren način podpirala posebna pomoč sv. kongregacije za širjenje vere. Ako se zdi potrebno in koristno, naj začne delovati ustanova za katehiste.

Cerkve bodo hvaležno priznale tudi velikodušno delo pomožnih katehistov,

katerih pomoč potrebujejo. Le-ti uče in vodijo v svojih skupnostih molitve. Skrbeti je, da dobe potrebno izobrazbo in duhovno vzgojo. Želja je, da se tam, kjer je primerno, izučeni katehistom javno z liturgičnim pravilom podeli kanična misija; tako bodo ljudstvu služili z večjo versko avtoriteto.

18. Že od časa, ko se Cerkev uvede, naj se dejavno pospešuje versko življenje, ki ne prispeva misijonski aktivnosti samo dragoceno in vsestransko potrebno pomoč, ampak ki z večjo posvetitvijo Bogu tudi zavestno izraža in pomenja pravo bistvo krščanskega poklica²⁶.

Verski redovi, ki se trudijo za vsaditev Cerkve, polni mističnih zakladov, s katerimi verska tradicija odlikuje Cerkev, naj si prizadevajo, da te zaklade predstavijo in izročijo v skladu z načinom mišljenja in z naravo vsakega ljudstva. Naj ne izgube iz vida, da je asketična in kontemplativna izročila, ki jih je Bog že pred oznanjevanjem evangelija vcepil v stare kulture, mogoče prevzeti v krščansko versko življenje.

Posebne omembe so vredne raznolike pobude, ki hočejo vkoreniniti kontemplativno življenje. Z njimi poskušajo nekateri vsejati prebogato tradicijo svojega reda, ohranjajoč bistvene sestavine redovniške ustanove; drugi se vračajo k najpreprostejšim oblikam starega meništvja. Vsi pa naj skušajo najti pravilno prilagoditev krajevnim razmeram. Ker spada kontemplativno življenje k polnosti cerkvene navzočnosti, je prav, da se razvije povsod v novih Cerkvah.

¹ Pr. Govor Pavla VI. 21. nov. 1964 na cerkvenem zboru (AAS, 1964, 1013).

² Pr. izjavo *De libertate religiosa*, 2, 4, 10; konst. *De Ecclesia in mundo huius temporis*.

³ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 17.

⁴ Pr. konst. *De Sacra Liturgia*, 64-65.

⁵ O tej osvoboditvi iz sužnosti hudega duha in teme se govori v evangeliju; pr. Mt. 12, 28; Jan. 8, 44. 12, 31 (pr. I Jan. 3, 8; Ef. 2, 1-2). V krstni liturgiji prim. Rimski obrednik.

⁶ Pr. Dogm. konst. *Lumen gentium*, 14.

⁷ Pr. sv. Avguštin, *Tract. in Ioann.*, 11, 4 (Pl 35, 1476).

⁸ Pr. Dogm. konst. *Lumen gentium*, 14.

⁹ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 10, 11, 34.

¹⁰ Pr. dogm. konst. *De Divina revelatione*, 21.

¹¹ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 12, 35.

¹² Pr. prav tam, 23, 366.

¹³ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 23, 36.

¹⁴ Pr. odlok *De Ecclesiis orientalibus*, 30.

¹⁵ *Epist. ad Diognetum*, 5 (PG 2, 1173); pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 38.

¹⁶ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 32, odlok *De apostolatu laicorum*.

¹⁷ Pr. odlok *De institutione sacerdotali*, 4,8,9.

¹⁸ Pr. konst. *De Sacra Liturgia*, 17.

¹⁹ Pr. odlok *De institutione sacerdotali*, 1.

²⁰ Pr. Janez XXIII., *Princeps Pastorum* (AAS, 1959, 843-844).

²¹ Pr. odlok *De oecumenismo*, 4.

²² Pr. Janez XXIII., *Princeps Pastorum* (AAAS, 1959, 842).

²³ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 29.

²⁴ Janez XXIII., *Princeps Pastorum* (AAS, 1959, 885).

²⁵ Gre za tako imenovane „catéchistes á plein temps“, „full time catechists“.

²⁶ Pr. dogm. konst. *Lumen gentium*, 31, 44.

FIDEI DONUM - DAR VERE

O. JOŽE KOKALJ SJ, V „KRALJICA DVEH SVETOV“

Na praznik Gosподovega vstajenja 1957. leta je sveti oče Pij XII. poslal v svet pretresljivo okrožnico z naslovom Fidei donum — Dar vere. Vsa je posvečena problemom afriškega kontinenta in pomeni za vse katoličane mogočen klic, ki ga ne smemo preslišati.

Poglobimo se v vsebino te misijonske okrožnice! Naj nam spregovori papež vesoljne Cerkve, Pij XII., ki je s toliko ljubeznijo spremljal razvoj afriških narodov in Kristusovega kraljestva na črnem kontinentu.

Encikliko začenja z besedami:

„Brezprimerna bogastva, ki jih Bog daje v naše duše z darom vere, nas nagibajo k neizčrpnim hvaležnostim. Ta vera nas uvaja v skrivnosti božjega življenja; v njej je vse naše upanje in ona na zemlji povezuje krščansko občestvo. Za ta dar vere — kaj naj darujemo Gospodu poleg naše zvestobe, če ne našo gorečnost za razširjanje luči božje resnice med ljudmi?

Ko gledamo brezštevilno množico tistih, ki... uživajo nadnaravna bogastva vere in na drugi strani še večje množice tistih, ki še vedno pričakujejo blagovest zveličanja, bi vas radi z vso silo vzpodbudili k sodelovanju pri sveti stvari razširjanja Cerkve v svetu.“

Pij XII. nato omenja velike skrbi svojega očetovskega srca. Zaskrbljen je zaradi pešanja vere v nekaterih evropskih krajih, boli ga pomanjkanje duhovnikov v Južni Ameriki, misli na važna misijonska področja v Aziji. Vendar se zdi, da mora spregovoriti predvsem o Afriki, ki se, kot pravi, „odpira življenju modernega sveta in gre mogoče skozi najusodnejša leta svoje tisočletne zgodovine.“

Z veseljem in ponosom omenja Kristusov namestnik najprej izredni napredek katoliške Cerkve v Afriki.

Pred sto leti je bilo v Afriki 35 cerkvenih pokrajin, 1957 pa 257. Vsak deseti Afrikanec je že član Kristusove Cerkve, ki se v Afriki razvija mnogo hitreje kot drugje na svetu. Okrog 150.000 učiteljev in katehistov sodeluje z misijonarji in misijonarkami.

Pij XII. posebno pretresljivo opisuje glavni problem afriških misijonov: pomanjkanje misijonarjev. Žetev je velika, delavcev pa malo. Omenja primere, ko je le 40 duhovnikov za milijon duš ali pa 50 duhovnikov za 2 milijona prebivalcev. Kako naj ta majhna skupina misijonarjev uspešno skrbi za spreobrnjenje poganov, če se mora posvetiti najprej množicam, ki so že krščene, in še trem milijonom katehumenov, pripavnikom za krst?

Sveti oče nadaljuje: „Ko beremo te številke, krščansko srce ne more ostati hladno. Dvajset duhovnikov več v tej ali oni pokrajini bi omogočilo, da se tam zasadi križ; jutri bo mogoče takšno polje, obdelovano od drugih delavcev, ki niso Gospodovi, že zaprto za pravo vero.“

Zato Kristusov namestnik prosi in roti, naj cela Cerkve — pod vodstvom svetega očeta — priskoči na pomoč afriškim misijonom. Vsako leto je tam milijon vernikov več; potrebujejo torej vsako leto novih 1000 duhovnikov; potrebne so nove cerkve, šole, bolnišnice, semenišča, misijonske postaje, tiskarne, časopisi, vzgojne organizacije in ustanove.

Vsi smo odgovorni za to, kako bo Cerkev izvršila svoje poslanstvo. Sveti oče želi, da iz srca izkoreninimo vsako sebičnost, ki misli le nase.

In kaj nam priporoča?

Najprej gorečo in vztrajno molitev, s katero kličemo božji blagoslov na afriško misijonsko področje. Poslušajmo svetega očeta:

„Predvsem si želimo, da bi verniki v ta namen molili več, bolj goreče in bolje poučeni... Molite torej, še več molite! Spomnite se na neizmerne duhovne potrebe tolikih narodov, ki so še tako oddaljeni od prave vere ali pa imajo tako malo pomoči, da bi v veri vztrajali. Dvignite oči k nebeškemu očetu in z Jezusom ponavljajte molitev, ki so jo molili največji apostoli vseh časov: Posvečeno bodi Tvoje ime, pridi k nam Tvoje kraljestvo, zgodi se Tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.“

Tudi denarna pomoč je potrebna, da ne bo treba zaradi pomanjkanja sredstev zapirati semenišč in zmanjševati števila domačih apostolov.

„Z denarjem,“ govori sveti oče, „ki ga kristjan porabi včasih za bežne zabave, bi lahko veliko dobrega storil misijonar, ki ne more razviti svojega apostolata zaradi pomanjkanja sredstev.“

Papež zatem naroča škofom, naj z vsemi silami pospešujejo misijonske poklice, duhovniške in redovniške. Kako pomembne so njegove besede: „Krščanska skupnost, ki daje svoje sinove in hčere sveti Cerkvi, ne bo izumrla.“ Lahko trdimo, da se katoliško življenje naroda meri po žrtvah, ki jih daje za potrebe misijonov!

Otročiči pred svojimi kočami na Madagaskarju, v misijonu g. Ivana Štanta C.M.

Sv. maša na verandi cerkve v Južni Afriki, kjer deluje s. Elizabeta Pogorelec.

Na koncu te izredno pomembne okrožnice Pij XII. priporoča katoliške misijone sv. Frančišku Ksaverskemu, sv. Tereziji Deteta Jezusa, varstvu vseh svetih mučencev, predvsem pa materinski priprošnji Marije, ki je Kraljica apostolov.

Če rečemo, da se je v zadnjih letih Afrika začela razvijati z vrtoglavo naglico, nismo povedali preveč. Tudi Cerkev na črnem kontinentu napreduje mnogo hitreje kot Cerkev v Aziji.

Najvažnejši dogodek je gotovo bilo imenovanje prvega črnca za kardinala. Pavel VI. je imenoval že drugega.

Kardinal Rugambwa je bil navdušeno sprejet pri svojih sonarodnjakih v Tanganjiki. Pozdravili so ga državni predstavniki, njegovi starši in množica razigranega ljudstva.

Mladi kardinal pa je tako prisrčno spregovoril ljudstvu:

„Ko sem med navdušenim ploskanjem stopal po velikanski baziliki svetega Petra in se kot edini predstavnik Afrike bližal svetemu očetu, da iz njegovih rok sprejemem znake visoke cerkvene oblasti, sem bil globoko vznemirjen ob misli, da me v duhu obdajajo množice afriških narodov... Sledimo ukazom svojih vesti, gojimo v sebi čut medsebojne odgovornosti! Če bomo to storili, bomo lahko z zaupanjem dvigali svoj pogled v nebo in čakali na stanoviten blagoslov tistega, ki plačuje kozarec mrzle vode, katero damo bližnjemu v njegovem imenu...“

Kardinala je pozdravil zastopnik oblasti z besedami: „Katoliška Cerkev

že dolgo let blagodejno vpliva na naš narod, ko ga navaja, naj hodi po poti umerjenosti in resničnega napredka. Ni golo naključje, da sta najvišja predstavnik našega naroda, novoimenovani kardinal v cerkvenem, državni predsednik pa v civilnem pogledu, vzorna sinova katoliške Cerkve.“

V Afriki je razen 27 milijonov katoličanov tudi 13 milijonov protestantov in 11 milijonov ločenih kristjanov, ki živijo v Abesiniji.

Naši ločeni bratje v Abesiniji se odlikujejo po češčenju Jezusove Matere. Slavijo jo v številnih Marijinih svetiščih in z mnogimi prazniki.

Ko gre konjenik mimo Marijine cerkve, mora stopiti s konja in pozdraviti svojo Gospo. V vsaki cerkvi mora biti njen oltar.

Otrokom dajejo imena: Marijin sin, Marijino upanje, Marijin otrok, Marijin služabnik, Spomin ali Dar Device.

Zitnemu klasju rečejo: Marijino klasje, mavrici pa Marijin pas.

Vsakdanji pozdrav v Abesiniji se glasi: „Gospa naj ti pomaga!“

Ko se rodi otrok, morajo materi častitati: „Veséli se, ker ti je Marija pomagala!“

Z izredno lepimi pesmimi častijo Jezusovo mater. Poglejmo nekatere:

„Pozdrav Tvojemu tako čudovitemu imenu, Marija!

Naj Tvoja ljubezen, o mila Devica, kot potok oblije moje srce!

Pozdravljam Tvoj obraz, Marija! Svetlejši je od zvezd, višji je kot luna, čistejši kot sončni žarki. O čista Devica, vodi moje korake, da me sovražnik, ki me preganja dan in noč, ne povleče v prepade, ki so ob moji poti.

Pozdravljam Tvojo besedo, o Marija! Slajša je kot med, prijetnejša kot glas zvonov. Trpljenje pošilja v pozabo. Ti si luč mojega življenja. Ko bodo valovi življenja udarili ob moje srce, zapovej jim, naj se umirijo!

Pozdravljam Tvoje srce, o Marija! Nikdar ni poznalo maščevanja in dalje je od njega kot vzhod od zahoda.

Pozdravljam Tvoje devištvo, o Marija, zaklenjeni vrt, od koder prihaja sonce pravice!“

Naj Kraljica sveta usliši molitve milijonov afriških kristjanov, ki so — brez osebne krivde — izven katoliške Cerkve!

Kraljica Afrike, prosi za Afriko!

PRAVIJO, DA SEM MISIJONAR, GOSPOD...

Pravijo, da sem misijonar, Gospod srca.
Torej mož, ki bi ga bila vesela vsaka žena.
Ti veš, kako se bojim zidov z očmi.

Pravijo, da živim iz ljubezni križanih.
Jaz pa rad bi ubil bogato krutost partije,
rdeče, črne, in čisto belkaste.

Pravijo, da se širi po meni Tvoj program.
Vdova A. C. W. pa že sedmo leto s Kanade
pošilja pol pokojnine, bol in smeh.

Pravijo. Naj le pravijo! Tu in tam je prav.
Eno stvar bi še rad pojasnil: Ali smem, ko umrem,
zamenjati nebo s pagodo Vic?

Prosim.

O. Vladimir Kos, Japonska

NAŠA POMOC NAŠIM MISIJONARJEM

Vsak katoliški narod se ponaša s svojimi misijonarji. Kajti so cvet vernosti in apostolskega duha naroda kot takega, kajti le iz pristinih krščanskih tal morejo kliti ljudje, ki se z vso svojo bitjo predado misijonski ideji. Prav misijonarji so dokaz, da je v narodu krščanstvo živo, polnokrvno, pristno. In če narod misijonarjev ne zmore, je znamenje, da nekaj ni v redu: vera je iz tradicije, katolištvo sebično in omejeno, krščansko življenje brezkrvno.

Toda ni vse, dati misijonarje. Kakor za očeta in mater ni vse, roditi otroke. Zakonca veže sveta dolžnost, da omogočita svojim otrokom ne le dobro vzgojo, ampak tudi sposobnost za polnovredno in dostojno življenje. Težko odgovornost bi si nakopala, če bi otroci morali z beraško palico hoditi po svetu.

Ali ne bi mogli isto reči o misijonarjih? Izšli so iz naroda, so njegov ponos, so dokaz, da krščanstvo v narodu ni zvedenelo, a so tudi sramota, če v tako težkem in idealnem poslanstvu morajo biti večni berači.

Kolikokrat se ta sramota ponavlja. Pri nas katoličanih bolj kot pri protestantih. Protestantske skupine nikogar ne pošiljajo v misijone, ne da bi organizirale trajno in izdatno pomoč. To je „njihov“ misijonar in v čast si štejejo, da je njegovo delo „njihov“ misijon.

Pa jih glejte in poslušajte, kako prosjačijo, moledujejo, rotijo naši misijonarji, a včasih tudi obmolknejo. Po indijskih cestah, po afriških gozdovih, kjerkoli jih vodi pot, mislijo na nas. Protestantski misijonar ima avto, katoliški volovsko vprego. Protestantska šola je sodobno opremljena, katoliška se bori za obstoj, čeprav v skromnih razmerah. Oni so že zdavnaj pozidali cerkev, katoliški misijonar, škof mora prej na beraško pot, da osebno prepriča katoličane, da se iz pobožne komodnosti zganejo k dejavni krščanski ljubezni.

Oni so bogati! Morda so, a tudi pri njih je največkrat tako, da z misijonarjem žive ljudje, ki ne razpolagajo z milijoni. Tudi njihove misijonske cerkve so dostikrat zidane iz drobiža, ne iz tisočakov.

Gre za duha, gre za zavest. Tudi revež more še bolj potrebnemu oddrobiti kos od svojega kruha. In to je tisto, kar misijonarji bridko občutijo. Vse so dali in dajejo vsak dan. Mi pa morda le na misijonsko nedeljo odrinemo svoj prispevek, pa še tega le zaradi lepšega... Boljše, da še ta dar prinesmo globoko nazaj v svoj žep. Ne maličimo svojega krščanstva s toliko narejenostjo! Če prenesemo sramoto, da morajo naši misijonarji beračiti dan na dan, potem si ne rešujmo svoje katoliške časti z izsiljenim darom.

Problem je večji. Dokler ne bomo razumeli in v svoji notranjosti občutili, da je misijonsko delo „naša“ stvar, ne le „njihove“ skrbi, toliko časa bo nad nami ležala sramota. Mi smo z njimi eno: in njihovo delo je naše delo. Ne dajejo svojih sposobnosti, ne posvečamo vsake ure misijonom kot oni, a iz svoje katoliške zavesti in pokoncilске miselnosti moramo končno izkopati iz sredine svojega krščanstva, prepričanje, da vsestransko sodelovanje z njimi ni katoliški luksuz ali šport, ampak najbolj pristna oblika krščanske ljubezni; še več, je dokaz, da res razumemo, kaj je Cerkev in življenje v Cerkvi.

Franc Sodja C. M.

POROČILO O SKLADU ZA LETO 1965

Dohodki		10.596.58 dol.
Izdatki: Oddano v Gorici misijonarjem na obisku .	200.— dol.	
Stroški upravljanja	97.— dol.	
Oddano iz centrale	10.299.58 dol.	10.596.58 dol.

Misijonar in dežela	Posebej zanj darovano	iz skup- nega mu določeno	Skupaj
<i>Japonska</i>			
o. Kos Vladimir, S.J.	65	229	294
s. Anica Miklavčič, kanos.	99	104	203
s. Benamina Kardinar, usm.	5	80	85
s. Katarina Jančar, usm.		80	80
s. Jožefa Župančič, usm.	5	80	85
<i>Formoza</i>			
dr. Janez Janež, mis. zdr.	5	150	155
s. Rozalija Brilej, p. v. duš.		80	80
m. Kalista Langerholz, F. M. M.		110	110
č. g. Franci Rebol, Marykn.		200	200
<i>Hongkong in Macao</i>			
č. g. Joško Geder, S.D.B.		150	150
s. Ernesta Kosovel, kanos.		80	80
č. g. Stanislav Pavlin, S.D.B.	13	178.75	191.75
<i>Burma, Siam, Java, Vietnam</i>			
br. Joško Kramar, S.D.B.		80	80
m. Ksaverija Pirc, O.S.U.	5	106	111
m. Frančiška Novak, O.S.U.		95	95
č. g. Andrej Majcen S.D.B.	5	300	305
m. Deodata Hočevar, O.S.U.	5	100	105
<i>Indija</i>			
č. g. Pavel Bernik, S.D.B.	4	189	193
o. Jože Cukale, S.J.*	1.505.80	213	1.718.80
o. Lojze Demšar, S.J.*	1.041	222	1.263
o. Janez Ehrlich, S.J.	5	106	111
br. Janez Germek, S.J.		50	50
br. Ivan Kešpert, S.D.B.		120	120
m. Magdalena Kajně, lorets. s.	56.12	157	213
br. J. Lukan, S.J.		50	50
s. Terezija Medvešek, hči M. P.	6	54	60
o. Stanko Poderžaj, S.J.	279.60	190	469.60
s. Konradina Resnik, Drag. Krvi		50	50
br. Janez Udovč, S.J.		103.36	103.36

* V vsoti je vključeno nam neznanu število mašnih štípendijev.

Misijonar in dežela

Posebej
zanj
darovanoiz skup-
nega mu
določeno

Skupaj

br. Leopold Vidmar, S.J.		50	50
br. Ludvik Zabret, S.D.B.		80	80
m. dr. Miriam Zalaznik, I.B.M.V.	5	80	85
m. Dominika Žužek, S.C.M.M.		80	80
<i>Afrika</i>			
o. Franc Bratina, F.S.C.		100	100
s. Brigita Bregar, O.S.U.		50	50
č. g. Emil Čuk, ...	1	199	200
br. Karel Kerševan, C.M.		100	100
br. Marcel Kerševan, C.M.		80	80
o. Albin Kladnik, F.S.C.	5	150	155
m. Ksaverija Lesjak, O.S.U.	31.30	100	131.30
s. Marjeta Mrhar, usm.	10	110	120
s. Vincencija Novak, oblat.	5	50	55
č. g. Ivan Obala	172	119	291
o. Lovrenc Ošnjak		90	90
s. Elizabeta Pogorele, oblat.	5	50	55
br. Valentin Poznič, F.S.C.		65	65
č. g. Roberts Edvard		100	100
o. Radko Rudež, S.J.	131	95	226
s. Marija Silvester, p. v. d.	10	50	60
č. g. Ivan Štanta, C.M.	670	216	886
s. Alojzija Šteh, oblat.		50	50
s. Benigna Šteh, oblat.		50	50
m. dr. Janja Žužek, S.C.M.M.		80	80
<i>Razno</i>			
Dve šolski sestri med Čulupi		100	100
Raznim misijonarjem v Gorici in po č.			
g. Wolbangu			
	148.65		148.65
	<u>4.298.47</u>	<u>6.001.11</u>	<u>10.299.58</u>

Vse te zneske smo misijonarjem že razposlali.

Poleg gornjega so nekateri misijonarji prejeli razne zneske naravnost od darovalcev oz. misijonskih odsekov; pošiljali so se nekaterim na njih željo slovenski listi, vsem „Katoliški misijoni“ (gratis).

V gornjem niso vpoštevane vsote, ki so bile darovane in potom naših misijonarjev oddane za vzdrževanje domačih bogoslovcev. (O tem bo posebno poročilo!) K razdelitvi sklada pripominjamo, da smo vpoštevali okoliščine delokrogov, misijonarjevo korespondenčno žrtev z nami in primere, da ta ali oni misijonar prejema pomoč še iz katerega drugega slovenskega vira, v kolikor nam je znano.

VSEM DAROVALCEM IN POSREDOVALCEM TEH DAROV ŠE ENKRAT
V IMENU OBDAROVANIH MISIJONARJEV IN MISIJONARK

TISOČKRAT BOG POVRNI!

Slovenska misijonska zveza

Z BENGALSKIH POLJAN

POROČA O. STANKO PODERŽAJ S. J., INDIJA

POJдите, učite!

Jezuit sem. O jezuitih menda v Ameriki kroži tale 'debela': Če dva jezuita kam prideta zjutraj, eden dopoldne ustanovi kolegij, drugi popoldne gimnazijo, po večerji pa oba poučujeta v večerni šoli. — Tako hitro sicer v Čandernagorju ni šlo, a že prvi mesec po prevzemu, januarja 1956, sem zapisal: 'Naši dečki zvečine posečajo nekrščanske šole, čimprej bo treba odpreti farno šolo.' Par mesecev kasneje sem na papirju takole premišljeval: 'Osrčje tegale okrožja je mesto z 80.000 prebivalci, zunaj mesta pa še več sto tisoč bodočih ovčic, če bomo kaj pridno delali in garali. Dosedanja redki polizobraženci so neuki, revni in versko zaostali. Meščani so zelo izobraženi. V soseščini je na eno stran vseučilišče, na drugo gimnazija. Lépo polje dela, a težava je ta, da podlage ni nobene. Propadla francoska kolonialna glorijska, ki še zdaj razširja neprijeten 'vonj', otežuje verska prizadevanja. Sredstev ni skoraj nobenih, prehranjujejo me francoske sestre, ki sem jim duhovnik. Kakor nekoč sv. Pavel, bi najrajši začel šivati šotore in si služiti svoj kruh. *Kmalu mislim odpreti deško šolo* — na up! — Junija 1956 sem šolo odprl s 30 učenci. 1958. leta so med slovesno zadušnico za Pija XII. napolnili cerkev ne moji katoliški farani, ki se jim je na delavnik zdelo žrtev prevelika, temveč nekatoliški šolarji nove šole sv. Tomaža apostola. Leta 1959 je učenec farne šole — nekristjan — dobil štipendijo osrednje vlade za vojaško šolo skrbno izbranih kadetov. Več učencev je bilo odlikovanih z okrajno štipendijo, ki jo dobi le po eden izmed tisoč. L. 1961 so vsi naši kandidatje ljudskošolske 'mature', ki se vrši pod vladnim nadzorstvom in oceno, zdelali; na drugih šolah pa samo po 50 odstotkov. Lansko leto — 1964 — je velika večina zdelala ta izpit z odliko, in letos zopet. Ravnatelj je bil povabljen, da predseduje univerzitetni funkciji. Ko sem se branil, češ — vodja ljudske in začetne srednje šole pač ni primerno izbran — ni nič pomagalo, skromni sv. Tomaž je moral kot luč na goro. — Še 15. decembra 1962 je nadškof blagoslovil pritličje nove, bodoče trinadstropne gimnazije, ki je medtem preseгла število 500 učencev. Da bi bilo delo čim uspešnejše in ves načrt čim prej izpeljan, so me razrešili župnijske in samostanske (nunske) duhovniške službe.

GLEJ GA PETELINA, KAKO KIKIRIKA...

Kaj je že rekel pokojni nadškof O'Brien od U.S. Extension Magazina? 'Če si sam ne trobantam, mi kdo drug gotovo ne bo!' — in je nadaljeval: '...da dosežem namen, ki je le-ta: da si zagotovim Vašo podporo in z njo razširim ta delokrog Bogu na čast!' — Ali naj ima potem misijonar kakšen drugačen namen? Ne samo z eno, z desetimi trobantami bi 'plozal', če bi kako mogel! Sicer so mi pa medtem že predstojniki porezali peruti in greben čandernagorskega petelinčka: prestavili so me, da v džungli, na novem pionirskem mestu v Durgapurju zaorjem novo brazdo. Takole 'ta vikš!' skrbe, da si nikjer ne spletemo preudobnega gnezda. Zbogom Ragapur, zbogom Khari, zbogom Čandernagor, pozdravljen Durgapur! — Kmetje pravijo, da se pol milje daleč v džungli skriva tiger z mladičem in jim kolje krave. Mislim, da bo ta 'tiger' bolj skromni leopard. Med letom so enega ubili, pred nekaj tedni še dva, zadnji teden že četrtega. O kačah sploh ne govorim. Mene je tudi neka 'zverina' ugriznila — v glavo, da sem videl samo na eno oko, zdaj ko sem se pozdravil, so mi na desnem čelu v trajen spomin ostali odtisi, kakor da bi bil kozav. No, nisem lovec na divjačino, temveč na duše, ki so po

Indijska Mati božja

starem izreku vse 'že po naravi krščanske'! Treba jim bo vodnika skozi goščavo, hujšo od naravne, polno zverin krvoločnejših kot goščavska zverjad. — Ste se kdaj vzpenjali na goro? Pot je v začetku položna, potem strma, nazadnje zna biti tudi nevarna... V četrtič začenjam (Ragapur, Khari, Čandernagor, Durgapur). Da, misijonar rabi mnogo pomoči, zlasti na kolenih. Naj Vam Bog plati!

MISIJONSKI 'OCVIRKI'

Kaj vse naj misijonar — poleg vsega drugega — počne in s čim naj se peča! 'Rdeči' mestni odbor je prosil, naj prevzamem nadzorstvo ocene francoskih izpitov na srednji šoli. Okrajni glavar bi bil rad, da postanem član manjšinskega odbora. Prosvika za sprejem v 'postgraduate' učiteljišče rabi priporočila, dá naj ga misijonar. Kandidatinja za vseučiliško stolico rabi priporočila dveh šolnikov, eden teh naj bo ravnatelj sv. Tomaža. (Obe prosviki sta bili uslišani.) Znanstvenik potrebuje latinsko-angleški prevod za tiskanje učene razprave; kdo bo odlomek prevedel? Misijonar. Delal sem nemške prošnje za sprejem na inozemskih univerzah, kar naprej pa odbijal prošnje, da tega učim angleščine, onega francoščine (ki je ne znam), tretjega matematike (ki mi je izpuhtela), itd. Za sodelovanje prosi policija, mestna uprava, obrambni odbor, vladni uradi, zasebniki... Vse to so seveda *le ocvirki*, žganci žganci, ti kaj zaležejo. O teh se bomo pogovorili v nebesih. Seveda 'osliček' bi morda včasih lahko bolj hitro stopical in več nosil, pa noče in noče, naj ga še tako 'gajžlam'. Seveda, ko je bil pa toliko let le:

BRADATI GIZDALIN

Ko smo še otroci brali 'Zamorčka', nam je najbolj imponiral bradati, s želado pokriti misijonar, ki je krščeval zamorčke. Otroci smo zanj molili, zbirali marke in staniol, vinarje, kasneje pare in dinarje... Časi se spreminjajo. Dandanes tudi odrasli laiki, poročeni in neporočeni, odhajajo v tuje dežele: kot socialni delavci, kot zdravniki in zdravnice, kot bolniške postrežnice, kot učitelji in strokovnjaki v tem in onem. Cele škofije začenjajo oddajati redne odstotke lastnih dohodkov misijonom v prid. Misijonarji sami odlagajc čelade in se brijejo. Naš škofijski 'Herald' je bradate misijonarje imenoval 'časovna neskladnost' (anahronizem). Izobražena Bengalka mi je pred leti rekla: 'Father, pri nas samo gizdalini nosijo brado...' Tako torej! In mi smo si domišljali, da smo z bradami nekakšni sanjasiji — spokorniki! Leta in leta sem se vsak teden vozil mimo največjega samostana in templja Arija-samadžistov. To so v žolto odeti hindu redovniki, ki po našem zgledu odpirajo velike (in dobro fundirane) učne in karitative zavode... in res: niti eden izmed njih nima brade, celo glavo si brijejo kot kartuzijanci in so vedno gologlavi. Jojmene! Ker brade nisem preveč 'gojil', sem celih 32 let po Bengaliji hodil kot bradato, s želado pokrito strašilo. Leta 1962 sem jo obril in pravijo, da sem kar fant od fare!

PRIŽNICE NA KOLESIH

Pravkar sem se peljal z avtobusom po G. T. (Grand Trunk) cesti, ki pelje iz nekdanje 'cesarske' Kalkute v Pešávar, ob vznožju Himalaje, zdaj v Zahodnem Pakistanu, več kot 2000 milj daleč. Voz je bil natrpan. Stojé se razgledujem. Na sprednji pregraji, za katero je sedel voznik, se blesti slika božanskega otroka Krišna, spodaj bengalski napis: 'Kjer vera, tam zmaga.' — Ko bi videli šele tovarnjake, kako po cestah bezljajo kot nori, tako da jih kar po vrsti vidiš vse razbite v obcestnih jarkih ali zarite v debla dreves..., na zadnjih straneh imajo včasih zapisano kar lepo 'pridigo' v obliki jedrnatega stavka, v prid tistemu, ki za njim bezlja. Časa za premišljevanje ima ta kar dosti, ker se mu tovarnjak le nerad umakne, da bi se okoristil z njegovo pridigo!

Bengalci, zlasti kalkutski, so se od vseh Indijcev prvi začeli vdajati vplivom zapadne kulture. Kulturno in socialno je bila Kalkuta prva, ki je popustila. Že 1784 so v Kalkuti ustanovili Azijsko društvo, ki je prvo uvedlo študij humanističnih in naravoslovnih ved. V prvem četrtletju 18. stoletja je radža Rammohan Roy v Kalkuti sprožil gibanje za verski in družabni preporod, ki je 1829 omogočil prepoved sežiganja vdov in še prej žrtvovanja otrok božanski Gangi (Gangesu, ki so jih vanj metali) ravno na južni meji kharijskega misijona. Leta 1872 je sledila prepoved dvoženstva, mnogoženstva in zakonske družitve otrok. Boj proti okostenelim običajem so poleg že omenjenega Roya vodili iz Kalkute zlasti šolnik Vidyasagar (Bídešagor) in Kristočondro Sen. Prvi učni zavod v angleščini (kar je olajšalo oz. omogočilo kasnejše politično zedinjenje Indije) je bil odprt 1817 pravtako v Kalkuti, kjer so se odprla tudi vrata prvega indijskega vseučilišča leta 1857. Leta 1885 je bil ustanovljen indijski 'kongres' ali kongresna stranka, ki je pod Gandhijevim vodstvom oz. vplivom deželi priborila neodvisnost in ki deželo vlada še danes.

MOJA LJUBLJANA

Od leta 1934 dalje je Kalkuta moja 'Ljubljana'. Njene ceste so mi znane bolj kot svoj čas ljubljanske. Njen poulični vrvež s kravami potepinkami vred mi je v razvedrilo, ko moram po opravih bodisi peš, na kolesu, motornem kolesu, tramvaju, busu ali taksiju. Tudi rikšo sem včasih uporabil, zdaj pa že leta ne, ker se mi taka zloraba in poniževanje človeka upira... Srečaval sem na njenih cestah indijskega podkralja, ničkoliko maharadž in maharadžjin, v tramvaju sem molil brevir, ob opoldanskem zvonjenju na cestah odkrit molil Angelovo češčenje... Templji, mošeje, cerkve in obcestni hramovi z živo pobarvanimi in s cvetjem okrašenimi maliki, svete krave in biki, budistični zvonci in bramanski svečeniki, prelestno oblečene dame in raztrgane vlačuge, nešteti trgovci, uradniki in kuliji z ogromnimi tovari, vsi so mi kot stari znanci. Samo da me skeli v srce, ko pomislim, kako daleč je še dan svetlobe, ko bodo sence nevere in verske nevednosti začele bledeti in izginjati iz duš vseh teh večinoma simpatičnih ljudi te tako Boga žejne, pestre dežele. Amerikanci imate svojo ameriško Ljubljano, jaz imam svojo indijsko. Vaša je tako lepa, moja — pastorka. Usmilite se je! Bog plačaj!

PESEM BAULOV (nekdanjih članov beraških redov v Bengaliji). Ker nisem pesnik, je ne znam odeti v primerno, prikupno obleko:

Njega, ki ga ne poznam, iščem: moja dušo hoče.
 Hodim, pa ne vem, da hodim. V temi me kliče rahel glas:
 Brez vida, brez misli tavam — vem samo, da On je...
 Kdo mi pove, kako naj Ga kličem? Ali kje Ga bom našel?
 Neveden sem, ne znam... Samo vonjavi sledim —
 Ah, kje Ga bom našel?
 Njega, ki sem Mu dal svoje srce...

MOLIMO ZA SLOVENSKE MISIJONARJE!

DOGODKI NA CEJLONU

Zgodovinski mejnik

Volitve 22. marca 1965 so važen mejnik v zgodovini Ceylona. Z njimi se je končalo gospostvo Cejlonske stranke svobode (Sri Lanka Freedom Party). Če odštejemo štiri mesece v letu 1960, je ta stranka bila na vladi devet let, najprej pod predsedstvom svojega ustanovitelja Salomona Bandaranaike, po njegovem umoru pa pod njegovo vdovo Sirimavo Bandaranaike.

Ugonabljanje drave

Prehod izpod angleške oblasti v neodvisnost leta 1948 se je pod vodstvom Združene narodne stranke (U. N. P.) izvršil brez trenj in bistvenih sprememb. Nova Stranka svobode (S. L. F. P.) pa je hotela izvesti revolucijo. Značilna za to dobo njenega vladanja je bila nacionalizacija na vseh področjih. V kulturi je to pomenilo povratek k singhalezijskemu jeziku in vzgoji; v verstvu: prenovitev, okrepljenje in pospeševanje budizma kot narodne vere; v gospodarstvu: socializacija največ tujega kapitala, v politiki: nevtralizem in vedno bolj občutna naslonitev na največjo „protikolonialistično“ silo v Aziji — rdečo Kitajsko.

Nova politika je bila hlastna in nestrpna. Njene žrtve niso bili samo ostanki tujcev, marveč tudi domače majšine kot tamilsko ljudstvo in cejlonski kristjani. Vladajoča stranka je zanesla v deželo napetost in spore.

Da preмага naraščajoče težave, je gosa Bandaranaike sestavila junija 1964 koalicijsko vlado z marksistično stranko Lanka Sama Samaj. To pa je bil začetek konca. Levičarska vlada je pahnila državo v gospodarski polom. Pretela je marksistična diktatura. Tedaj je 3. decembra 1964 na dramatični seji parlamenta štirinajst poslancev zapustilo Stranko svobode. Skupaj z opozicijo so tako vrgli vlado.

Volitve in novi položaj

Sledil je buren volilni boj. Odločilno vlogo je imel strah, da ne bi države predali rdeči Kitajski, in skrb, kaj bi bilo z budizmom pod komunistično vlado. Ko so se tudi najvišji zastopniki budizma postavili nasproti marksistični politiki in je vladi odrekel pomoč velik del rumenih menihov, je bila usoda Stranke svobode zapečatenata.

Po volitvah 22. marca 1965 so se sedeži v parlamentu takole razdelili: (v oklepaju je navedeno število sedežev po volitvah 1. 1960): Združena narodna stranka 66 (30); Stranka svobode 41 (75); Federalna stranka Tamilov 14 (16); Marksistično-trockistična partija 10 (12); Sri Lanka Freedom Socialist Party (ki se je odcepila od Stranke svobode) 5 (—); Komunistična stranka 4 (4); Tamilska kongresna stranka 3 (1); ostali: 8 (13).

Predsednik Združene narodne stranke Dudley Senanayake je sestavil koalicijsko vlado iz vseh strank, razen dotlej vladajoče in komunistične. Cejlon je zadihal.

Seveda nova vlada ne pomeni povratka pred leto 1956. Tudi Združena narodna stranka se je spremenila in ni več Zahodu naklonjena, kot je bila prej. Tudi njo je zajel nacionalizem, dasi v omejeni obliki.

Cerkev je v preteklih letih marksistično pobarvani singhaleško-budistični nacionalizem porinil v kulturni boj. V glavnem je šlo za troje. Najprej za splošno ozračje. Cerkev in njeno delovanje, zlasti v Katoliški akciji, sta bili stalni tarči nezaupanja, nestvarne kritike in časopisnega hujskaštva. Drugič je šlo za šolstvo. Z izjemo nekaterih višjih šol, ki pa niso smele pobirati je šolnine, je vlada vse katoliške šole poddržavila, v državnih zavodih pa je otežkočila versko vzgojo. Tretji predmet sporov je bilo cerkveno osebje. Misijonarke so morale iz državnih bolnišnic. Tuji misijonarji so bili obdavčeni — vendar so morali to odredbo kmalu preklicati —, proti koncu pa je vlada oznanila, da jim ne bo več podaljšala dovoljenja za bivanje v državi, da bodo torej morali oditi.

Česa je pričakovati od nove vlade? Gotovo je, da se je končalo hujskanje z vladno potuho. Splošno ozračje se je izboljšalo. Težji je odgovor glede na ostali dve omenjeni točki. Nihče ne pričakuje, da bodo Cerkvi vrnili poddržavljene šole. Morda si tega niti ni želeli. Doseči pa se bo verjetno dalo olajšanje verskega pouka katoliških otrok po državnih šolah, prav tako izboljšanje položaja preostalih katoliških višjih šol in njih vključitev v „nacionalni vzgojni sistem“.

Julija 1965 je kardinal Cooray iz Colombo svaril pred „narodno katastrofo državnega šolskega monopola“, ki naj vse vzgojne ustanove spremeni v vzgojne tovarne. Vlado je pozval, da naj vsaj nekaterim od preostalih katoliških šol, ki so vzdrževale misel zasebne pobude v vzgoji, nudi finančno pomoč. Cerkvena sredstva so namreč izčrpana.

Vladna izjava 9. aprila je napovedala obširen načrt za „izboljšanje, razvoj in razširjenje vzgojnega sistema“. Kaj bo prinesel katoliškemu šolstvu?

Tuji misijonarji

Najbolj kočljivo je pač vprašanje inozemskih misijonarjev. Leta 1963 jih je bilo na Ceylonu 761 (184 duhovnikov, 40 bratov, 537 sestra) poleg 2336 domačih misijonskih moči (339 duhovnikov, 207 bratov, 1790 sestra). Za široke kroge nacionalistično mislečih Ceyloncev je skoro $\frac{1}{4}$ misijonarjev tujcev neznosen ostanek iz dobe kolonialnega gospodstva tujcev.

Vlada Bandaranaike je hotela vprašanje rešiti z izgonom vseh tujih misijonarjev. Tudi pritisk na novo vlado je močan. Mogoče bo prišlo do kompromisa s Cerkvijo. O tem se po poročilih s Ceylona pričakuje tole: Cerkev bi obdržala neki procent tujega osebja in celo privedla kake nove strokovnjake. Tudi misijonarji, ki že dolgo žive na Ceylonu, naj bi ostali. Druge pa naj bi polagoma nadomestili domačini.

Taka rešitev je resda daleč od verske svobode. V sedanjih okoliščinah pa bo Cerkvi lahko celo v korist. Dovolila ji bo namreč novo svobodo gibanja. Razen tega bo Cerkev prisiljena, da se postavi čisto na lastne noge in da tako izpolni misijonsko poslanstvo na Ceylonu. Pogoji za to so ugodni. Duhovniški naraščaj je izredno dober in vsa Cerkev tam je polna duha prenovitve.

Poživljend Cerkev

Mejnik na poti prenovitve je bil tečaj, ki ga je imel p. Lombardi januarja 1965 v osrednjem semenišču v Kandy. Udeležili so se ga 4 škofje, 165 duhovnikov, 33 bratov, 120 sestra in 11 laikov. Tečaj je imel namen, da

udeležence vživi v Cerkev kot skupnost. Napravil je najmočnejši vtis in je dal krepke pobude za sodelovanje med škofi in duhovniki, med svetno duhovščino, redovniki in laiki.

Aprila je bil v univerzitetnem kolegiju sv. Tomaža Akvinskega v Colombo seminar o moderni katehezi in evangelizaciji. Prišlo je 200 slušateljev, vodil ga je to pot — takih seminarjev je bilo še več — o. Amalorpavadars s katehističnega inštituta Tindivanam v južni Indiji. V istem kolegiju se je začel tudi dveletni pastoralno-teološki tečaj za mlade brate in sestre.

Nov način za spopolnitev verske vzgoje mladine so februarja 1965 poskusili v škofiji Chilaw. Počitniški tabor pri romarskem kraju Talowila je za več dni zbral 1400 dečkov in deklet (od 14. do 18. leta), duhovnike, brate in sestre. Da se mladina utrdi v svojem budističnem okolju, so imeli službo božjo v singhaleščini, predavanja o verskih predmetih, razgovore, dvogovore, filmske predstave in podobno. Ustanovili so tudi delovne skupine za posamezne župnije.

Vse to so znamenja napredujočega notranjega prenavljanja. Ni pa še tako jasno opaziti stika na ven z budističnim svetom, dasi se je splošni položaj že zelo spremenil. Do budizma so zdaj katoličani spoštljivi, stiki so bolj pogosti. Do pravega duhovnega dialoga pa še ni prišlo, dasi je neizbežen, kajti Ceylon se razvija v budistično vzorno državo. Uspešen dialog med njo in Cerkvijo postane lahko zgled za druge budistične dežele.

Skupina Hčera Marije Pomočnice v Assamu s škofom v sredi, ob zaobljubah novih domačih redovnic. Med njimi je tudi Slovenka s. Terezija Medvešček.

O. LEBBE – PREDHODNIK MISIJONSKE PRENOVITVE

PROF. ALOJZIJ GERŽINIČ

2. Vatikanski koncil je vrgel jarko luč na ljudi, ki so pripravljali veliko duhovno prenovitev sveta. Eden največjih je bil o. Vincencij Lebbe, prenovitelj misijonskih metod. Ko se je cerkveni zbor zaključeval, je potekalo 25 let od smrti tega kitajskega misijonarja. Mnogi so se tedaj spomnili, da sta leta 1926 sovpadli 25-letnica patrovega duhovniškega posvečenja in posvetitev prvih šestih kitajskih škofov.

Nekateri sovpadli so znamenja.

Predhodnik

O. Lebbe sam je bil znamenje — eden tistih mož, ki jih Sveti Duh navdihne, da pripravijo nova pota. Taki možje so često „obremenjeni s krivdo“, da prezkodaj povedo stvari, ki jih drugi morejo razumeti šele kasneje. Danes se odkriva, da je med 25 leti Lebbejevega boja za prilagoditev misijonskim deželam in za vzgojo domače duhovščine pa med posvetitvijo prvih kitajskih škofov najtesnejša zveza. Prav tako ni moglo darovanje Lebbejevega življenja v veri in trpljenju in 25 let njegovega bivanja v Očetovi hiši ostati brez učinka na vesoljni cerkveni zbor in tam zmagovite ideje.

„Krivda“ o. Lebbeja je bila v tem, da je pred pol stoletja zrl na Cerkev in njeno poslanstvo tako, kot se trudimo zreti na to po „aggiornamentu“, ki ga je zahteval Janez XXIII.

Načelo prilagoditve

Lebbe je hotel postati kot kitajski misijonar kolikor mogoče sam Kitajec. Ni mu pri tem šlo za kako mistično povezavo — to bi laže dosegel kot puščavnik — niti za apostolski postopek, ki naj bi ga prevzeli nekateri. Hotel se je pokitajčiti kot ud in pričevavec Cerkve; ta pa na Kitajskem ne more biti drugačna kot kitajska.

Tik pred svojim posvečenjem je že dejal škofu v Pekingu: „Mi smo tu dejansko, po duhu in hoté tuje telo in celo tujega vplivanja. Naše krščanske občine so napol kolonije. Smo izven ljudstva in vanj ne moremo vstopiti. Smo kot okrasek na pohištvu, namesto da bi bili v testu kvas, ki vmešen ne more več od tam in vzdiguje maso tudi brez zavesti o tem.“

Položaj Cerkve na Kitajskem, kot ga je tedaj opisal Lebbe, je bil zgrešen. Potrebno ga je bilo popolnoma spremeniti in tej nalogi je posvetil vse življenje. Ne da bi želel, je izzval vse polno nasprotovanja. Na Cerkev in na apostolske metode je pač tedaj velika večina gledala drugače.

Narodna, živa, plodovita Cerkev!

L. 1917 je veliki misijonar pisal v znamenitem pismu msgr. Reynandu: „Kakšna škoda, da je najti vse razen edinega potrebnega, da manjka zgradbi

vrh, bolje: dokončni temelj, ki bi jo zavaroval, duh, ki bi oživiljal vse telo in ga napravil za Cerkev in to za kitajsko Cerkev!“

Potem je škofu omenil uspehe metode, ki jo je uvedel v Ciencinu, in kritike, ki jih je bila deležna, in nadaljeval: „Monsieur, duc in altum, laxa retia! Proti vetrovom in plimam, toda z božjo sapo in z veliko plimo globoke, upravičene, nepremagljive zavzetosti množic; odločno zaobrinite krmilo in povedite na odprto morje: poženite svoj čoln za Petrom. Zima, dolga zima naših kitajskih misijonarjev je minila. Prišla je ura — verjemite! — ustanovitve narodne, žive, plodovite Cerkve, ki bo kvasina v testu, meso narodovega mesa, kri njegove krvi, posvečene in Christo; edine življenja zmožne Cerkve, ki ima v klici obljuje bodočnosti.“

Spojitev z duhom dobe

Zraščanje z ljudstvom pa po o. Lebbeju ni mogoče, če ni globokega prenikovanja v naš čas. Še preden je odšel v misijone, je l. 1900 pisal svojemu bratu benediktincu: „Sodim, da je na splošno potrebno, ako hočeš delati dobro, *biti človek svojega časa*; seveda ne v tistem, kar je v njem lahko zlega, pa tudi ne zgolj v tistem, kar ima pozitivno dobrega, nadčasno dobrega: treba je biti človek svojega časa v njegovih običajih, idejah, načinu govorjenja in mišljenja, v gledišču, s katerega ocenjuje, tudi tedaj, če je vse to samo po sebi neopredeljeno, in celo tedaj, ako bi ta način delovanja, mišljenja in govorjenja (ne da bi bil slab) zaostajal za prejšnjim — kar bi bil izredno redek primer v zgodovini. Če si je ves civilizirani svet prisvojil ta način tako temeljito, da je povratek in preteklost glede tega ali onega nemogoč ali pa tako težak, da bi zahteval večjo potrošnjo moralne energije, kot bi bila koristnost, za katero bi šlo, tedaj sem mnenja, da je treba *stopiti v gibanje*, namesto da se mu nasprotuje, in se zadovoljiti s tem, da ga vodimo v luči vere in zdrave pameti. To se mi vidi resnično za vse čase na splošno in za našega posebej, zakaj jaz ljubim svojo dobo in se zahvaljujem Bogu, da mi je dal roditi se v nji.“

Načelo je tu jasno potavljeno. Ni nič čudnega, da ga je Lebbe takoj ob prihodu na Kitajsko prinenil na posebni primer: „Imejmo vedno pred očmi tole: dasi je naš nauk večni, živi v času; je katoliški samo zato, ker ni vezan na noben narod in noben prostor. Če bi sv. Pavel ostal Jud — kdo bi nas potegnil iz teme? Če bi jaz hotel ostati Evropejec, bi bil mrlič; ljudi ne spoznaš drugače, kot da se narediš eden iz njih, ne pridobiš jih drugače, kot da se daš. Bog ve, da si v ta namen ne bom prihranil ničesar.“

Ko je h koncu življenja razlagal pravila, ki jih je sestavil Malim bratom sv. Janeza Krstnika, je naglasil nujnost, da se... postavijo na *najbolj sprednji val* te plime... v tem velikem gibanju...“, torej v sredo sveta, tja, kjer se kuje njegova prihodnost. Hotel je, da se Cerkev in svet najtesneje povežeta in se iz te zveze rodi božje kraljestvo.

V tem je naletel na velike ovire. Kako sanjati o združenju Kitajske, ki jo ponižujejo zahodne velesile, in Cerkve, ki jo iste velesile ščitijo? Danes je jasno, da je to bil položaj, kjer so se bodoči uspehi žrtvovali na ljubo prividu neke takojšnje svobode delovanja. Za o. Lebbeja je bila taka privilegirana Cerkev, Kitajcem „tuje telo“, pravo nasprotje tega, kar bi morala biti. Po koncilu bi mu malokdo ne dal prav, pred šestdesetimi leti pa ga misijonarji še niso mogli razumeti. Bila je potrebna okrožnica Mašimum illud, da so voditelji Cerkve sprejeli Lebbejeve nazore, in moral je na Kitajsko priti prvi

*O. Lebbe v obleki „Malih bratov sv. Janeza Krstnika“,
kū jih je on ustanovil.*

apostolski delegat msgr. Constantini, da se je Cerkev tam končno osvobodila varuštva tujih sil in tuje politike.

Sodelovanje v gradnji družbe

Tedaj bi se Cerkev lahko „postavila na najbolj sprednji val“ velike plime, ki je iskala poti za prenovitev moderne Kitajske. O. Lebbe je zahteval — še vedno proti splošnemu mnenju misijonarjev —, da je kitajske kristjane navajati k pravemu patriotizmu in k nalogam, ki iz tega izvirajo. Organiziral je javne govore o doprinosu krščanstva narodni obnovi. Trudil se je, da Cerkev sodeluje v socialnih in dobrodelnih akcijah, ki so jih pripravljali nekristjani. Potem ko so Japonci vdrli na Kitajsko, je poslal svoje Male brate kot bolničarje v vojsko; v pravih jim je naložil dolžnost, da so v prvih vrstah teh, ki grade narodno stavbo. Deloval je med akademiki, ustanovil je dnevnik, uvedel je Katoliško akcijo. Medtem ko je moral živeti kot „izgnanec“ v Evropi, si je prizadeval za vzgojo narodne in krščanske elite med kitajskimi dijaki v inozemstvu.

Domača hierarhija — začetek prave evangelizacije

Z vidika tega Lebbejevega načela, da mora Cerkev sodelovati s težnjami sodobnega sveta in s tistimi, ki ustvarjajo narodu bodočnost, je bila ustanovitev domačega episkopata na Kitajskem samo potrebna stopnja. Tako je Lebbe tudi gledal na ta dogodek. Takoj je poslal Misijonskemu glasniku (Bulletin des missions) navdušen članek, v katerem govori o novi dobi, ki se za Cerkev na Kitajskem odpira: „Sedaj se bo začelo pravo, veliko delo kitajske duhovščine“.

Zanimivo je, da je l. 1965 na koncilu predzadnje besedilo sheme o misijonski dejavnosti še prezrlo to idejo. Prikazovalo je ustanovitev domače Cerkev kot cilj misijonskega dela, ni pa v tej Cerkvi videlo pomena začetne postaje, poglobitnega gonila misijonstva. Tako je ostal vtis, da je le-to zadeva tujecev, medtem ko domačini, pa naj bodo tudi škofje, nimajo druge dolžnosti, kot da hranijo nabrano žetev. Azijski in afriški škofje so odločno popravili to zgrešeno pojmovanje — čisto v Lebbejevem duhu. Ta je nekoč pisal: „Treba je pospešiti trenutek, ko morejo narodi ustanoviti lastno Cerkev“, zato da postanejo krščanske (in ne: ker so to deloma postale). Kadar sinovi dežele prevzamejo vodstvo Cerkve, je to začetek globinskega misijonskega dela; je to prvi korak do prave evangelizacije ljudstva in njegove kulture.

Ljudski jezik v bogoslužje!

Pogoj za to je med drugim ljudski jezik v bogoslužju. Vatikanski koncil nas je rešil izključne uporabe latinščine in odprl pot živim jezikom. V času o. Lebbeja se je to zdelo sen. Daleč zroči misijonar je tedaj pisal: „Ne vem, če je v tem modernizem, če mislim ali rečem, da je okostenelost liturgije, zlasti kar se tiče jezika, zelo žalostna zadeva. Ako je v tem modernizem, se bom potrudil, da govorim nasprotno, sicer pa bom še naprej tako mislil navkljub bednim razlogom, ki so jih navedli zagovorniki uradnega nazora.“ (L. 1908 bratu benediktincu.) Leta 1913 je na potovanju v Evropo našel priložnost, da se v opatiji Mont-César (Louvain) udeleži liturgičnega tedna. Govoril je o „ljudski liturgiji“, ki skuša na Kitajskem popravljati napake cerkvenega bogoslužja. Dokazoval je, da „pride dobro od prilagoditve deželi,

navadam, jeziku, kitajskemu načinu petja, zlo pa pride od tega, kar se ni znalo prilagoditi. Tedaj je izpovedal tudi svoj sen: „Kaj bi bili zbori krščanskih občin okoli oltarja tistega dne, ko bi pastir kot nekdanj izmenjeval s svojimi verniki vzvišene pogovore sv. maše? A kdo nam bo to kdaj dal, o Gospod?“ In glej: petdeset let kasneje nam je to dal 2. Vatikanski koncil!

Označitev o. V. Lebbeja

J. Bruls je velikega predhodnika takole izvrstno označil: „To, da je bil do kraja zvest Cerkvi in do kraja zvest svetu in da je s to dvojno zvestobo dosegel, da sta se spet zedinila v božjo slavo — to je bila veličina misijonskega prizadevanja o. Lebbeja. S tega vidika gledamo v 2. Vatikanskem koncilu cerkveni zbor, ki je razširil na svetovno obzorje pogled, kot ga je imel o. Lebbe na Kitajskem, in ki je dal Cerkvi spet najti vse njeno poslanstvo luči narodov (lumen gentium).“

* * *

MALI BRATJE SV. JANEZA KRSTNIKA

Živega misijonskega duha o. Vincencija Lebbeja bomo začutili posebno močno iz komentarja, ki ga je napisal prvim členom pravil za Male brate. Mali bratje sv. Janeza Krstnika so verska, izključno kitajska kongregacija, ki jo je Lebbe ustanovil l. 1928 v Ankuo. Komentar je napisal v kitajščini. Tu ga podajamo po francoskem prevodu o. Alberta Sohiera.

Pravila

IME KONGREGACIJE

Ime kongregacije je „Kongregacija malih Janezovih (Yao-han) bratov“. Njen prvi patron je Janez Krstnik, za njim pa blaženi kitajski mučenci.

Ako je naša mala družina izbrala za patrona sv. Janeza, je to storila predvsem misleč, da morajo Mali bratje duhovnikom odpreti pot za širjenje vere, prav tako kot je bil Janez Jezusov predhodnik. Drugič: bolj ko je človek premišljal besede in dejanja tega svetnika, medtem ko se je delo naše družine razvijalo iz dneva v dan, bolje je razumel globoki pomen dejstva, da je Bog za nas izbral tega zavetnika s tako velikim značajem: naša naloga je, da posnemamo njegovega duha nezadržne dejavnosti in silne odločnosti; po njegovem zgledu se moramo najprej umakniti v samoto, potem pa se pomešati v množico, da tam z neustrašenim pogumom, ki se ne ustavi niti pred smrtjo, oznanjamo, kar nam je dolžnost. Ker hočemo sodelovati v prenovitvenem delu našega naroda, smo sprejeli kitajsko transkripcijo imena našega patrona v *Yao-han* (Luč Hanov);¹ tako spričujemo svojo željo, da služimo napredku ljudstva Han (kitajsko ljudstvo) „v slavo Njegovega ljudstva“ (Lk 2, 31). Globoka želja Malih bratov je namreč, da povežejo ljubezen do domovine in katoliško vero; zato jemljemo za vzornike in nebeške zaščitnike prvo skupino blaženih iz naše dežele.

V tem prvem členu ni navedena ljuba sveta Mati (Marija), da se seznam naših zavetnikov preveč ne podaljša. Vendar jo morajo Mali bratje imeti za prvo zaščitnico — daleč pred ostalimi — naše družinice, obrniti vanjo vse svoje

¹ Namesto običajne katoliške transkripcije *Jo-han*.

zaupanje in z vsemi močmi posnemati njene raznolike kreposti, posebej še njeno čistost in ponižnost.

Vsak samostan naše kongregacije se imenuje „Hiša blagrov“ (ali „blaženih“) svojega kraja ali svoje škofije.

Poimenovanje „Hiša blagrov“ ima dvojen pomen:

1. pomen svete hiše, katere zaščitniki so kitajski blaženi.²

2. pomen svete hiše, v kateri se uresničuje življenje osmerih blagrov. Otdod odlično mesto, ki ga v vzgoji, pravilih in navadah naše družine zavzemajo osmeri blagri; Gospodov govor na gori mora voditi Male brate do konca življenja po poti k duhovni popolnosti.

Člani kongregacije se imenujejo „Mali bratje“. Voditelj hiše se imenuje „Družinski predstojnik“. Njegov prvi pomočnik se imenuje brat „Služabnik vseh“. Mali bratje imenujejo svojo Hišo blagrov „naša družinska hiša“.

Narava naše kongregacije zahteva, da postane vsaka hiša res družina in da se izogne vsakemu upravnemu delovanju. S temi različnimi imeni želimo ustvariti družinsko vzdušje. Mali bratje morajo svojo Hišo blagrov v resnici imeti za svojo družinsko hišo in se z ljubečim spoštovanjem opirati na svojega Družinskega predstojnika kot na očeta svojega novega življenja. In ker so v tej sveti družini bratje, se ljubijo med seboj bolj kot roke in noge istega telesa.

Nazivu „bratov“ se dodaja pridevnik „Mali“, da se tako označi stopnja ponižnosti, do katere naj bratje s svojim naporom dosepejo.

NAMEN IN DUH

Volja Malih bratov je, da se posvete z izvrševanjem pokore³ in tako slave Gospoda in rešujejo ljudi. Namen njihove ustanove je sodelovati pri narodnem prenovljenju v duhu katoliške vere. Delo Cerkve v škofiji mora prav tako imeti tega duha in ta značaj ljudske prenovitve.

V tem splošnem namenu naše kongregacije so sestavine, ki so skupne vsem verskim družbam, pa tudi druge, ki so lastne samo njej. Toda celo v skupnem delu dodaja naša kongregacija svojemu cilju nekoliko svojevrsten značaj.

„Posvetiti se“ je običajni cilj redovnikov; moremo pa dati „svetemu“ širši ali ožji smisel. Mali brat mora svojemu cilju določiti najožji smisel. Drugače povedano: želja, ki ne sme niti za hip zapustiti njegovega srca, je ta, da postane prvi in popolni svetnik, ki naj se v ničemer ne loči od kanoniziranih svetnikov.

„Izvrševanje pokore“: Mnogo je načinov, da se človek posveti: Mali brat izbere vajo pokore (mrtvičenje - kontemplacija). Četudi se z delom obrača naravnost navzven in se udeležuje družbenega življenja, mora živeti pravo življenje pokore in kontemplacije, tako kot bratje cistercijanskega reda. Ker pa smo „sinizirana“ (pokitajčena) kongregacija in je naše delo moderne narave, so razlike v pomenu tega spokornega življenja. Nadrobno si jih bomo ogledali v poglavju „Življenje bratov“.

² Izraz Čen Fu lahko pomeni „resnično blaženost“ ali pa „resnično srečnega“; otdod v krščanski terminologiji dvojni pomen: „blagor“ ali „blaženost“.

³ Izraz k'u-siow, dobesedno „mučna vaja“ ali „težko premagovanje“, se za katoličane nanaša posebej na način življenja, kot ga goje trapisti. Zaznamenuje torej obenem mrtvičenje in kontemplativno življenje.

„Slaviti Gospoda in — s tem — odreševati ljudi. Nedvomno si je treba prizadevati tudi, da jih rešujemo z neposrednim pridigovanjem. Vendar mora Mali brat paziti predvsem na metodo, ki nas jo je učil naš Gospod Jezus, ko je rekel: „Vaša luč mora svetiti očem ljudi, da bodo, videč vaša dobra dela, slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.“ (Mt 5, 16.)

„Odreševati ljudi“: Rešiti celega človeka, ne da bi ločili dušo od telesa, pomagati mu v vseh težavah in sicer brezpogojno, ne da bi vpraševali, če je kristjan ali ne; izogibati se nam je sumnje, da išče naše socialno delo plačila.

„Namen ustanove“. Jezus pravi: „Vi ste luč sveta... Nihče ne prižiga luči zato, da jo skrije pod mernik...“ Naš Gospod je povedal tudi to primero: „Nebesko kraljestvo je podobno kvasu, ki ga je žena vmesila v tri merice moke, dokler se ni vse prekrvasilo.“ (Mt 13, 33). Mali brat posluša ta nauk in si prizadene najprej, da sam postane kvas; nato stopi naravnost v družbo, da ji potrpežljivo služi. njegovo delo se spreminja v najbolj učinkovito in stvarno pridigovanje, po katerem ljudje spoznavajo evangelij; z vsem ljudstvom se trudi za blaginjo skupnosti in tako odpira pot za prihod Jezusa Kristusa.

Kar se tiče udeležbe pri narodnem delovanju, mora Mali brat gojiti še posebno zvestobo vladnim določbam; razume se, da mora biti pri tem brezpogojno poslušen vsem smernicam svete stolice. Ako vladni odloki niso v nasprotju z naukom in odredbami svete Cerkve, jih mora iskreno odobravati in jih izvajati z vsemi močmi, tako npr. „Gibanje novega življenja“, „Nravno mobilizacijo“ itd.⁴

Zaradi tega se morajo v življenju Malih bratov razodevati tudi državljanske kreposti. Na hiši se razobeša zastava; po sobah in hodnikih naj vise podobe državnega predsednika, naših voditeljev in velikih mož daljne in bližnje preteklosti.

Zaradi tega je duh, ki mora prevevati Male brate, 1) vzvišen, združen s pogumno voljo za ustvarjanje velikih stvari, ki oblikujejo dobo. 2.) prodirajoč do dna; 3.) moderen. Vsebujejo ga trije napotki: žrtvuje vse, resnično ljubi bližnjega, bodi vselej vesel.⁵ Geslo kongregacije je torej: „Močni ga otemajajo.“ (Mt 11, 12)

Namen naše kongregacije in njeno delovanje si odgovarjata; sto torej vzvišena in naporna; Mali bratje jima ne morejo zadostiti, če niso odločnega in trdnega duha. Težko je z besedo dovolj izraziti važnost te točke. Poslanstvo Malih bratov je duhovno poslanstvo; potrebuje energijo, ki je nad vsemi menami; brez tega je popolnoma nemogoče delati krepko in stanovitno, če pa tega ni, ne bi bili usposobljeni, da predstavljajo katoliško vero pred mladimi nekristjani, katerih energija je prekipevaljoča. Ker se delo naše kongregacije opravlja zlasti sredi človeške družbe, ne moremo uspeti, da bi nas ta lepo sprejela, če ni naše zadržanje plemenito, če ne odstranimo vsake neprijetne navade in če nismo odprti in prilagodljivi v misli, besedi in dejanju za težnje dobe. Ne sme se pozabiti, da teženje naše dobe, to, kar potrebuje naš narod, to, kar goreče išče, na srečo ni daleč od evangeljskega duha. Poslanstvo Malih bratov je, da se z vso močjo svoje ustanove postavijo na najbolj sprednji val te plime, tako da katoliška vera zavzame napadalno črto v tem velikem gibanju in mu podeli krščanski krst.

ČLANI

Postopanje z Malimi brati je enako v vsem; ni razredov, ni razlikovanja, izhajajočega iz drugačnega opravila, izobrazbe in neenakega položaja glede na mašniško posvečenje.

Ta člen meri posebej na dejstvo, da so med brati nekateri, ki so pred vstopom v kongregacijo ali kasneje prejeli višjo izobrazbo ali svete redove. Bratje, ki imajo mašniško posvečenje, se morajo skrbno izogibati priložnostim, da bi zara-

⁴ Določbe, izdane pred vojno in na začetku vojne.

⁵ Na ta trojni napotek spominjajo trije kitajski pismeni znaki; videti jih je, na zidovih hiš, v katerih prebivajo učenci o. Lebbeja.

di tega bili deležni drugačnega ravnanja kot ostali; pravila to zelo strogo prepovedujejo. Izven kora, kjer je njihovo mesto takoj za Družinskim poglavarjem, se določa vrstni red sedežev izključno po starosti v poklicu. Nikakor ni dovoljeno, da bratom, ki so prejeli redove, strežejo drugi bratje, češ da se le-ti ukvarjajo s stvarmi opravi. Kadar odhajajo na poklicno delo, morajo po zgledu sv. Frančiška Ksaverija sami, s svojimi rokami, izvršiti materialne opravke. Bratje, ki gredo z njimi, so njihovi enakopravni tovariši, njihove priče in — v izvajanju svetih obredov — njihovi strežniki. Moglo bi se zgoditi, da bi bratje duhovniki polagoma izgubili tega duha ponižnosti. Zato mora Družinski poglavar vsakokrat, ko mu je napisati *testimonium* za brata, pripravljajočega se na sprejem mašniškega posvečenja, tega brata najprej pred vso družino vprašati, če je odločen zvesto držati se tega svetega pravila do smrti. Potem mora to izjavo pred vsemi podpisati in šele tedaj sme Družinski poglavar napisati *testimonium*, s katerim prosi škofa, da bratu podeli mašniško posvečenje.

Razen pripravnikov, ki jih imenujemo „tovariši po namenu“, se vsi Mali bratje imenujejo „bratje“. Tudi Družinski poglavar si daje vzdevek „brat“, zlasti kadar se podpiše ali pritisne na listino pečat; toda bratje ga imenujejo „Družinski poglavar“. Isto velja za „Služabnika vseh“.

Tudi v svojih odnosih navzven si morajo bratje prizadevati, da uvedejo navado pridevka „bratje“; ne smejo ga žrtvovati; na noben način jim ni dovoljeno uporabljati med seboj zgolj priimke brez naziva „brat“. Še manj je dovoljeno dodati kakšen izraz spoštovanja. Tiste, ki bi imeli to napako med svojim noviciatom in se je ne bi iznebili, je treba smatrati, da niso usposobljeni za opravljanje zaobljub.

Za vstop v kongregacijo sta potrebni dve lastnosti: 1.) vzvišen namen. 2.) zadostna sposobnost za izvrševanje vsaj enega od opravil, ki se jim kongregacija posveča.

V sedanjih razmerah, ko izobrazba še ni splošna, ni mogoče zahtevati več kot višjo ljudsko šolo; kdor te izobrazbe ni bil deležen, mora imeti druge sposobnosti (kot obrtnik, poljedelec itd.).

Ta člen ne govori o ostalih pogojih, ki jih navadno Cerkev zahteva. Njegov namen je brate opozoriti na dejstvo, da je enotnost duha najbolj potrební pogoj za vstop v kongregacijo. Iz tega razloga se tisti, ki se pripravljajo za vstop, imenujejo „tovariši po namenu“. Ako bi se v kongregacijo vključil človek, katerega duh ne bi bil usmerjen kvišku, ki ne bi imel teženja po temeljitem delu in ki bi mu manjkalo moderni duh — tega bratje morajo imeti —, bi gotovo škodoval celi družini; ubijal bi veselje, oviral gorečnost in jemal notranji in zunanji mir.

Brez opravila bi bil član „brat zajedavec“, ki ga delovno telo, kot je naše, ne more sprejeti.

Življenje Malih bratov mora posnemati življenje kmečkega in delavskega razreda v vsaki pokrajini; od njega naj se razlikuje samo po čistoči, redu in higieni.

Naša kongregacija je nastala v dobi, v kateri je življenje največjega dela množic silno težko in v kateri je obrazec „deluj s premagovanjem težav“ poziv, ki ga lahko naslovimo na vse. Če bi bili Mali bratje, katerih poslanstvo je potegniti ljudstvo za seboj, tujega vedenja, ne bi mogli spolniti svoje naloge. Za vaje v mrtvičenju ni potrebno iskati priložnost kje daleč, zakaj življenje naših malih ljudi je ena sama vaja v mrtvičenju. Na nesrečo so zanemarili, kot da se to deduje, čistočo, red in higieno. Mali bratje bodo te tri stvari poudarili na zelo poljuden, pa tudi zelo vnet način v ubožnem življenju Hiše blagrov; tako bo to lahko postalo novo pravilo kmečkega naselja.

V delu mora prav posebno zmagovati ljubezen nad mehanično primeno pravil. A Mali bratje se morajo varovati tega, da bi zavračali delo ali jemali pravila

na lahko, navajajoč za izgovor ljubezen, v resnici pa bi popuščali poželenju in navadam sveta.

Na vrhu vsega je delo, še više je ljubezen. Sv. Vincencij Pavelski je spodbujal Hčere ljubezni, naj „se oddaljijo od Boga, da ga dosežejo“. A to zelo pravilno misel spremlja zelo velika nevarnost: mnogo tistih, ki delajo za Boga, pridejo polagoma do tega, da se od njega oddalji, in prav malo od njih ga spet najde. Če hoče torej kdo biti koristen drugim, ne da bi sebi škodoval, mora razpolagati predvsem z odličnim temeljem kreposti, s preobiljem notranjega življenja, ki je rodilo živo nadnaravno naravnavo. V praksi je glede tega veliko zaupati duhovnemu voditelju in dobri bratom, ki so dozoreli v izkušnjah in so dosegli dovolj visoko stopnjo kreposti. Kar se tiče pravil, posebno tistih, ki urejajo duhovna opravila in zatajevanje: ako si jih moral žrtvovati zaradi del usmiljenja ali zaradi dela, se moraš potruditi, da pozneje to nadomestiš.

Razen izjem, ki jih pravila jasno določajo, so veljavne vse odredbe o načinu življenja, kadar gredo Mali bratje pa delo ven.

Naša kongregacija je proizvod naše dežele; naravno je, da se v ničemer ne sme oddaljiti od običajev in čustvovanja naše dežele, ne od vsega tega, v čemer se naše ljudstvo „vadi“: stalna rastlinska prehrana, odrekanje tobaku in alkoholu itd.; vse to je brezpogojno spoštovati do konca našega življenja kot neprekršno pravilo. V hiši se je torej držati rastlinske prehrane in nikakor ne gre, da se ji odrečemo, kadar smo zunaj. Pravila to strogo prepovedujejo, ker so bratje osebno odgovorni, da vodijo mlade in stare v vaji kreposti.

Duhovno delo je nad vsem. Poglavitna duhovna opravila kongregacije so tala štiri: vsakodnevno premišljevanje, molitev brevirja, maša in prebiranje svetega pisma.

V resnici je nad vsem Bog. Gotovo imajo drugi naši opravki za končni namen božjo slavo, a le na posreden način. Duhovno delo pa je usmerjeno naravnost v to slavo, zato prekaša po dostojanstvu vsako drugo opravilo.

Iz človeškega rodu so po svojih zaobljubah izbrani samo redovniki, da so ločeni od množice in posvečeni Gospodu. Zato jim sveta Cerkev zaupa branje brevirja, da pojó hvalo Gospodu kot predstavniki človeštva. Zaradi njihovega opravila samega je duhovno delo za redovnike najvažnejša izmed nalog, ki jih morajo izpolniti.

Delovanje v slavo Gospodu in za zveličanje ljudi je glede uspeha odvisno od enega samega pogoja: od delavcev. Značaj Malega brata se mora nujno poduhoviti, nujno mora postati svetnik. V tem je treba priti tako daleč, da moreš reči s svetim Pavlom: „Ne živim več jaz, temveč Kristus živi v meni.“ Da dosežemo ta cilj, je potrebno, da „je duhovno delo nad vsem“.

Ni pa duhovno delo, ki ga pospešuje naša kongregacija, nekaj mehničnega; nasprotno, Mali brat se mora temu vestno izogibati, sledeč svetemu priporočilu našega Gospoda: „V svojih molitvah ne klepetajte kot pogani; mislijo, da bodo zaradi mnogih besed bolje uslišani.“ (Mt 6,7) Mali brat si mora pridobiti navado, da je njegovo srce stalno v tesnem stiku z dobrim Bogom. Zaradi tega zavzema vsakodnevna meditacija mesto prvega duhovnega dela, katerega potrebno hranivo je pogosto branje svetega pisma. Kar se tiče oblik molitve, je poudarek na uradni molitvi svete Cerkve, navdihnjeni po veliki večini od Svetega Duha: na brevirju in na sveti daritvi. Vsakovrstnih molitvenih obrazcev, ki jih imajo ostali verniki navado uporabljati, se Mali brat ni dolžan posluževati; boljše je, da predvsem prebira sveto pismo in premišlja božjo besedo.“

(Gradivo za ta članek sem našel v pariški reviji *Eglise vivante*, letnik 17., november-december 19 65, v 6. številki, posvečeni Lebbeju. A. G.)

OHRIDSKA LEGENDA

RAZMIŠLJANJE OB 1050-LETNICI SMRTI
SV. KLIMENTA OHRIDSKEA

Franc Sodja C.M.

Biser Balkana je Ohrid: mesto, ki odseva v kristalnočistem jezeru; letoviško zbirališče umetnikov, ki v freskah, izkopanih izpod ometa muslimanskih mošej, iščejo prve početke renesanse; muzej srednjeveške balkanske cerkvene umetnosti, ki jo prihajajo občudovat umetnostni zgodovinarji vsega sveta.

Še več. Ohrid je spomin na slovansko krščansko davnino; spomin na slovanska apostola Cirila in Metoda, čeprav nikdar nista stopila na obalo ohridskega jezera. A po poti, po kateri je hodil nekoč sv. Pavel, so hodili njuni učenci. Morda so že takrat kazali Pavlov studenec, kakor ga kažejo dandanes, ko sta se begunca sv. Kliment in Naum bližala Ohridu in morda niti slutila nista, kakšno misijonsko žarišče bosta ustvarila na tem čudovitem koščku zemlje.

Prav je, da se ob jubileju Klimentove smrti ustavimo in razmišljamo; razmišljamo posebej zdaj po koncilu, ob pričetku „zlate dobe ekumenizma“.

Razvaline slavne preteklosti

Enkrat samkrat je bila Makedonija svobodna in samostojna država. Takrat, ko jo je dvignil kralj Samuel. Na vzpetini ohridske obale je kraljeval njegov dvor. Današnje razvaline tiho govore o njegovi slavi, o njegovih načrtih, o njegovih nepopisni tragiki in o propadu svobodne Makedonije.

Blizu Samuelovega dvorca je druga razvalina: Klimentova šola. Skoraj narazumljivo in neverjetno je, če stojiš pred golimi stenami in bereš iz zgodovinskih podatkov, da je v tem semenišču samo v dobi sedmih let od 886 do 893 bilo vzgojenih 3.500 učencev, od katerih so premnogi postali misijonarji slovanskega sveta. Te razvaline so zgovoren spomenik, ki pripoveduje resnično legendo o velikanu, učencu sv. Metoda, svetniku, ki ga enako časti Vzhod in Zapad, o sv. Klimentu Ohridskem.

Sredi starega Ohrida, ki je ves en sam kulturni spomenik, stoji cerkev iz 13. stoletja. Posvečena je sv. Klimentu Ohridskemu. Med freskami je upodobljen dokaz, da se je še tristo let po Metodovi smrti v Ohridu vzdrževala katoliška tradicija. Sveti Peter nosi na svojih ramah Cerkev. In da ne bi bila možna druga razlaga, je dodejan citat iz svetega pisma: „Ti si Peter skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev“. Kljub bližini Fotijevega razkolnega centra so kljub Metodovi učenci zvesto čuvali neskaljeno vero slovanskih apostolov.

Okoli teh treh osrednjih znamenitosti so nanizani samostani, kapele, cerkve in cerkvice, ki s svojimi umetninami izpričujejo visoko kulturno raven. Med ohranjenimi sta posebno zaradi svoje lege najbolj slikovita samostana Sv. Naum in sv. Ivan, oba utrjena na jezerski pečini.

---

*Slika desno: Kristus (v ozadju levo) nalaga na Petrove rame svojo Cerkev.
Freska v ohridski cerkvi sv. Klimenta, iz 12. stoletja.*

Kratko bi mogli reči: krščanski obraz sta Ohridu dala sv. Kliment in sv. Naum, svetnika katoličanov in pravoslavnih, zvesta učenca sv. Cirila in Metoda.

Slavna stran misijonske zgodovine.

Koristna bi bila študija misijonske metode sv. Cirila in Metoda v luči odloka minulega vatikanskega zbora o misijonskem delu Cerkve, izdelanega 7. decembra 1965. Morda bi bili zavzeti nad širino, prodornostjo in nesebično nadnaravno usmerjenostjo dela, ki sta ga ta dva velikana započela.

Dokaz, da sta Ciril in Metod tega duha vdahnila svojim učencem, sta sv. Kliment in sv. Naum. Nista brata, pač pa sorodni par. Kakor je tam Metod administrator in vztrajni delavec, dočim je Ciril učenjak in kontemplativec, tako je Kliment aktivni vodja misijonskih akcij, a Naum kontemplativni ustvarjavec globokega verskega življenja po samostanih. Kakor v zgodbi solunskih bratov Ciril izgine zaradi svoje nenadne smrti in ostane Metod osrednja osebnost panonskega misijona, tako stopi v osredje sv. Kliment in Naum izgine v tišini samostanske mistike.

Oba moža sta že v prvi dobi bila učenca svetih bratov. Tudi za bolj znanega Klimenta nam ni znan datum in ne kraj rojstva. A najbolj verjetno je Kliment bil Makedonec, doma blizu Soluna. Ko sta Ciril in Metod prišla na Moravsko, sta z njima tam že tudi Kliment in Naum. Za Klimenta niti njegovega domačega imena ne vemo. Iz velikega spoštovanja do sv. Klimenta, katerega svetniške ostanke so nosili s seboj, si je kot duhovnik in misijonar nadel kasneje to ime.

Oba mlada moža sta spremljala Cirila in Metoda v Rim. Pot jih je vodila preko Slovenije: Ptuja, Celja, Ljubljane. V Rimu sta bila Kliment in Naum posvečena v duhovnika. Dočim je Metodu mašniško posvečenje podelil sam papež Hadrijan, so učence svetih bratov posvetili drugi škofje, ki jih je papež posebej za to določil, Ciril pa je že kot duhovnik prišel na Moravsko.

Kakšno veselje je moralo prevevati mlada Makedonca, ko sta videla uspeh njihove poti. Slovanska govorica bo postala bogoslužni jezik. Ni to „jezik barbarov“, ampak jezik, v katerem bodo pisali knjige, molili in peli hvalnice Bogu. Ljubezen papeževa jih je ogrela. Vedela sta prav tako dobro kot Ciril in Metod, kaj se dogaja v Carigradu. Fotij začenja razkol: proč od Rima. Oni so prepešali dolgo pot iz Panonije prav v ta Rim in se vrnili v Panonijo s poverili, načrti, nalogami in papeževim blagoslovom.

A prišla je bridkost na bridkost. Kolika notranja moč, kolika zavzetost za Cerkev in njeno misijonsko delo je moralo biti v teh ljudeh, da niso omagali. Cirilova smrt jih je prizadela že v Rimu. Komaj so dospeli med svoje ljudi, je sovražno razpoloženje, ki je pihalo iz severa, začelo kot slana uničevati mlado setev. Ob krepkem Metodu so vzdržali. A ko je omahnil on, je bil boj brezupen.

Umaknili so se na Jug.

Misijonsko središče

Ustavili so se v Beogradu pri bolgarskem vojnem komandantu. Na njegovo priporočilo so prišli do bolgarskega kneza Borisa, ki jih je poslal v Makedonijo. Ohrid je nenadno postal središče, kamor se je preselila dejavnost sv. Cirila in Metoda.

Niso iskali zavetja zase, ampak za svoje delo. Treba je bilo misliti, kako

Cerkev sv. Nauma (X-XIV stoletje) ob Ohridskem jezeru

oskrbeti slovanskemu svetu misijonarjev. Z modrostjo in odločnostjo Metodovo je sv. Kliment organiziral šolstvo in iz tega žarišča razpošiljal misijonarje. Na samoto uglašeni Naum je njegovo delo podpiral z molitvijo. Več: krepil je zdravo krščansko duhovnost z organiziranjem samostanov, ki so bili vsa stoletja in so še danes v vsem slovanskem svetu krščanske trdnjave.

Kliment je bil imenovan za prvega slovanskega nadškofa na Balkanu. Gradil je cerkve, utrjeval krščansko življenje, šolal misijonarje. Izmučen od trdega dela je 27. julija 916 umrl v ohridskem samostanu.

Kar je sledilo, dokazuje, da se je močni cirilometodijski duh v makedonskem narodu ohranjal vse do danes. Razpadla je Samuelova država. Makedonci nikoli več niso imeli svobodne samostojne države. Zato tudi v makedonskem pravoslavlju, v katerega so zašli pod grško nadvlado, ni prišlo do tega, kar se je zgodilo v vseh drugih slovanskih pravoslavnih cerkvah, kjer sta se država in cerkev povezali in je cerkev navadno bila odvisna od države. Cezaropapizma Makedonci niso prenesli, da bi se jim vsesal v kkri. Zato so morda od vseh slovanskih narodov najbolj pripravljeni na zedinjenje. Nikdar niso imeli težav s papeževim primatom in jih še danes nimajo.

Bolj kot razpad politične samostojnosti je Makedonce prizadelo pogrčevanje, ki je seglo v liturgijo samo. Seveda je s pogrčevanjem proniclal tudi strup sovraštva do katoliške Cerkve. Vendar razvoj zadnjih sto let kaže, da se z osvobajanjem izpod tujih, zlasti grških vplivov v ta narod vrača nazaj cirilometodijski duh in prastara pripravljenost: živeti v edinosti z Rimom.

Pred sto leti, ko je Mlada Turčija tudi Bolgarom in Makedoncem dala več svobode, so se dvignili zlasti bolgarski izobraženci. Bolelo jih je pogrčevanje naroda in začeli so iz Carigrada samega, kjer so pri Turkih imeli zaslombo, iskati stik z Rimom. Svetniški papež Pij IX. jih je sprejel z vsem srcem. A delo ni dozorelo, ker ni bila zrela pripravljenost na katoliški strani. Unija se je po izobražencih začela iz Carigrada. Med preprostim ljudstvom pa je iz makedonskega Kukuša zajela vse ozemlje med Solunom in Dojranom. Dobili so že svojega nadškofa Sokolskega, ki je bil imenovan za bolgarske in makedonske uniate, a je nenadno izginil. Imenoval in posvetil ga je sam Pij IX. Pa so ga Rusi ugrabili in je umrl v kijevski lavri. Mladi navdušeni uniatski škof Mladenov, Makedonec, silen govornik, je kot vihra razplamtel unijo od vasi do vasi prav do Bitole. A zaradi človeške užaljenosti je omahnil in započeto delo se je klavrno začelo razblinjati.

Lazaristi so iz svoje postojanke v Solunu veliko storili. Kot nekoč v Ohridu sv. Kliment, so za makedonske uniate organizirali semenišče. Prav v rojstnem kraju sv. Cirila in Metoda so se spet vzgajali slovanski apostoli. A francoski misijonarji niso bili kos nalogi. Ni jim bilo dano razumeti, da je treba Slovanom ohraniti dvoje: slovanski jezik in vzhodno bogoslužje. Edini italijanski sobrat Aloatti je razumel položaj, sprejel vzhodni obred, se naučil staroslovanskega cerkvenega jezika in makedonščine. Še danes med starimi ljudmi njegova postava živi kot postava preroka. Da bi še bolj prodrl mednje, je ustanovil sestre Evharistinke, seveda tudi vzhodnega obreda. Lahko rečemo, da so usmiljenke sv. Vincencija, a vzhodnega obreda.

IZ vseh teh razlogov je delo počasi usihalo. Prvi val navdušenja je poglel. Kar so lazaristi v Solunu dosegli, je imelo sicer svoj velik pomen; še danes so njihovi gojenci stebri makedonske unije. A ogenj je ugasnil in čas je bil zamujen.

Prišla je prva svetovna vojna in prinesla svoje gorje. Nastale so nove meje: del makedonske unije je ostal v Grčiji, del v Bolgariji, del pa v novi Jugoslaviji. Na grški strani se je ponovila strahota Samuelove tragedije. Zedjnjeni katoličani so izginili, ali so jih pobili ali so zbežali. V Kukušu so celo preorali zemljo, kjer je stala cerkev uniatov, da bi za njimi izginila vsaka sled. V tej zgodovinski luči morda boljše razumemo odpor Grške pravoslavne cerkve do katoličanov, ki se je pokazal v zadnjih desetih letih že nekajkrat.

Beg pred grškim nasiljem je prisilil katoličane vzhodnega obreda k begu. Deloma so se naselili v Bolgariji, kjer je skupina ostala najmočnejša, ker so se, Makedonci, jezikovno tako zelo sorodni Bolgarom, hitro znašli. Nekaj pa se jih je utaborilo v matični Makedoniji na jugoslovanski strani. Prišli so brez vsega in začeli so graditi življenje na novo. Toda pod velesrbsko miselnostjo so vsa leta predvojne Jugoslavije trpeli velike preizkušnje. Kako žalostno, da še danes stari ljudje vedo povedati, da so bili najbolj svobodni pod Turki.

Ostanki zedinjenih Makedoncev v Gevgeliji, Bogdancih, Stojakovu, Strumici, Radovu, Novi Maali so res le še ostanki. In je vprašanje, koliko te skupine danes še morejo pomeniti za unijo, ki naj pride.

Makedonija, čeprav ne vsa, je politično dobila večjo svobodo in samostojnost - ironija - pod komunisti. Imajo svoje šole, smejo rabiti svoj jezik. Dosegli so celo v cerkvenem življenju samostojnost. Makedonska pravoslavna cer-

Na Oljski gori. — Freska iz osmega stoletja v cerkvi sv. Klimenta v Ohridu

kev je dobila „avtokefalnost“ v nekaki personalni uniji beograjskega patriarha; morda je bolj političnega kot cerkvenega značaja, a obstoji. A vzgoja mladine je v državnih rokah in raste nov rod; sicer trdna vernost makedonskega naroda ob tem občutno trpi. Težko je prerokovati bodočnost.

A eno lahko rečemo. V jedru je makedonski narod ostal sebi zvest. Če ga niso uničile vihre preteklih stoletij, ga ne bo ugonobila sodobna stiska. Kljub temu, da latinski katoličani delajo napake, kljub temu, da ostanki zedinjenih Makedoncev niso vzor, kijub temu, da jih je zajel val brezbožne vzgoje, kljub temu makedonski narod še zori in je na poti k zedinjenju. Če je že prej svetniški skopljanski škof Gnidovec ponavljal: molčimo in potrpežljivo čakajmo, velja to še bolj danes.

Po značaju blag, dobrasrčen, čeprav že z misteriozno orientalsko čudjo, je morda makedonski narod najbližji dialogu. Prišel bo čas, ko bodo spet pripravljene sprejeti tudi katoliškega duhovnika, samo da bo spoštoval dvoje, kar je zraslo z njihovo omiko: slovanski jezik in vzhodno bogoslužje.

Kdaj pride blagoslovljena ura, da bo v Makedoniji možno svobodno uresničevati davni sen Cirila in Metoda. Če kdo, morata biti priprošnjika za makedonsko zedinjenje sv. Kliment in sv. Naum, ki ju častimo katoličani in pravoslavni. Ko bo čas zrel, da bodo prišli misijonarji, „apostoli pravadne panonske in ohridske šole“, med makedonski narod, jih bodo Makedonci sprejeli prav tako odprtih rok kot nekdanj, samo da te roke ne bodo zvezane. Ali bo nas katoličane čas našel pripravljene?

MADAGASKAR

MIRNI VELIKI OTOK

Madagaskar — „Véliki otok“ — je od junija 1960 neodvisna država. Pod vlado predsednika Philiberta Tsiranana se je izkazal v „Organizaciji afriških držav in Madagaskarja“ (OCAM) kot premišljena in pomirjajoča sila. Zato ni presenetilo, da je bil 30. marca 1965 Tsiranana z velikansko večino svet izvoljen. V sledečih parlamentarnih (8. avgusta) in provincialnih volitvah (15. avgusta) je vladna stranka (socialno - demokratska) dobila skoro vse sedeže. Od desetih opozicionalnih strank je samo levičarska stranka neodvisnega kongresa dosegla v parlamentu tri sedeže in v provincialnih svetih dva.

Madagaskarski socialni demokrati se močno razlikujejo od evropskih, zlasti tudi v verskem vprašanju. Predsednik Tsiranana je odločno na strani Zahoda, z njim je povezan gospodarsko, kulturno in religiozno. Od začetka neodvisnosti ni bilo na otoku nobenih pretresov.

Gospodarske težave

Madagaskar meri 625. 000 km² in šteje 6,1 milijonov ljudi. Kljub redki naseljenosti ni to bogata dežela. Manjkajo ji rudnine, ki bi pritegnile podjetja velikega kapitala. Podlaga državnega gospodarstva je poljedelstvo. Država pospešuje razvoj in izboljševanje metod in se trudi, da bi povečala izvoz (n. pr. vanilje). Tesna zveza s Francijo in z Evropsko gospodarsko skupnostjo ji prinaša čedno podporo. Zdi se pa, da izrabljajo stare kolonialne družbe preveč svoj skoro monopolni položaj. Ni prave industrije, ki bi zaposlila številne brezposelne delavce. Opozicija kritizira — kot skoro v vseh revnih deželah — slabo gospodarstvo in podkupljivost uprave. Potrebni bi bili učinkoviti načrti, strokovni posveti in nesebična pomoč iz inozemstva.

Krščansko jedro

Kot na drugih področjih ni tudi na misijonskem opaziti nič kričeče izrednega. Po velikih in junaških, a ponesrečenih misijonskih podvigih sinov sv. Vincencija Pavelskega še za življenja ustanovitelja Misijonske družbe, se je misijonstvo na tem otoku obnovilo v preteklem stoletju v najtežjih okoliščinah. Padle so krvave žrtve, preden je krščanstvo prodrlo v javnost. A tedaj ni prišlo do množičnega pristopanja kot v drugih afriških pokrajinah. Res je kraljica Ranaválona II. proglasila protestantsko krščanstvo za uradno vero, a to je vplivalo le na velik del gornjih plasti, ne pa na pokristjanjenje otoka. Francosko gospostvo je krščanstvu odtegnilo politična tla. Antiklerikalna Francija ni misijonstva podpirala. Tako je Madagaskar še prava misijonska dežela. Poganov je nad 3 milijone in preko 250.000 je muslimanov. Vendar je

Misijon sester usmiljenk na Madagaskarju, kjer deluje tudi Slovenka s. Marjeta Mrhar.

v razliko do drugih misijonskih dežel tu mogoče govoriti o pristnem krščanskem jedru. Zadnja uradna statistika za 1963 navaja 1.212.688 krščenih katoličanov in 103.494 katehumenov. Protestantov različnih sekt je 1 milijon. Kristjanov je torej ena tretjina in pomenijo nekako elito. Predvsem so naseljeni v sredini otoka v škofijah Tananarivo, Miarinarivo, Antsirabe in Fianarantsoa. Nadškof v Finarantsoa Gilbert Ramanantoanini D.J. je izjavil za svoj teritorij: „Po mestih na visoki planoti je komaj še kaj poganov; vsi so tu katoličani ali protestanti.“ (Katoličanov je v tej škofiji 323.000). Krščansko jedro se pozna zlasti v kulturi. Muslimani so pomembni le na severozahodu in na bližnjih otokih Komoren. Pogani živijo največ v zaostalih obrobni predelih, v nezdravih gozdnih in obalnih nižinah. Položaj je torej podoben poznorimskemu, ko so nekristjani dobili vzdevek „pagani“ (deželani). V tem je veliko upanje za Cerkev na Madagaskarju. Skrbi le vprašanje, ali bo krščansko jedro imelo podobno pridobivalno moč kot v poznem rimskem imperiju.

Trije pasovi

Kdor opazuje v nedeljo prenapolnjene cerkve v sredini otoka in po- božen prejem zakramentov, bo težko pomislil na to, da je v misijonski deželi. Tam so tudi katoliške ljudske in višje šole, so čedni samostani in sestriški domovi. Celotna misijonskih postajah, kjer je mogoče maševati le enkrat na mesec, vidiš 1500 in več odraslih in otrok za obhajilno mizo. Duhovniki so z delom preobloženi. Tu živijo družine, v katerih se porajajo redovniški in duhovniški poklici.

V obalnem, poganskem pasu si misijonar v slabem podnebnju zgodaj iz- črpa moči, tudi če obiskuje samo raztresene krščanske domove. Ako bi bilo

mного več duhovnikov, bi trdo delo prineslo obilne sadove. Pogani čakajo na veselo oznanilo z odprtim srcem.

Zahodni predeli so puščavski. Tam prebivajo nomadski pastirji, ki kažejo malo zanimanja za verske zadeve.

Duhovnikov je premalo

Poglavitna skrb vseh škofov na otoku je pomanjkanje duhovnikov. Število katoličanov raste zadnja leta za letnih 50.000, duhovniki pa so prišli od 603 leta 1959 na 638 leta 1963. Bogoslovcev na teološki fakulteti v Ambatoroka (Tananarivo), osrednjem semenišču za vso državo, je povprečno le 50, tako da se razmerje med duhovniki in verniki stalno slabša. Cerkveno vodstvo se je zelo razveselilo, ko je pariško misijonsko semenišče poleg dušnega pastirstva za Kitajce na otoku prevzelo še eno misijonsko okrožje. Škof v Tulearu na jugu je poročal o mnogih brezuspešnih poskusih, da bi pridobil nove misijonarje. Hvaležno je omenil tiste, ki jih pošilja organizacija „Fidei donum.“ A večina teh se obveže samo za dve leti. Od tega porabiš eno leto, da se naučiš domačega jezika. Gotovo je taka pomoč koristna, vendar je pričakovati rešitve misijonskega problema samo od misijonarjev, ki se zavežejo za celo življenje.

Šolstvo

Kljub pomanjkanju misijonarjev pa zaposli Cerkev na Madagaskarju veliko moči v šolah. To je potrebno posebej v mladih državah kot Madagaskar, kjer je nad polovico ljudi starih manj kot 20 let. Potrebne so tudi materialne žrtve, ker prispeva država — preprosto zaradi pomanjkanja denarja — le tretjino za učiteljske plače. Škofje vedo, da je misijonska šola danes na Madagaskarju še vedno skoraj edino sredstvo, da pride Cerkev do mladine. To velja posebno za poganske predele; na muslimanskih otokih drugače spon ne moreš dobiti z ljudmi stika. Niti v skoro krščanski pokrajini sredi otoka niso družine še v stanju, da bi otroke res krščansko vzgajale. Državni zavodi pa po francoskem zgledu ne dajejo nobene verske vzgoje. Mladinska društva in dušni pastirji za dijake lahko izpolnijo samo nekatere praznine.

Ekumenizem

Tudi na Madagaskarju je kolonialna politika evropskih sil privedla do močne napetosti med katoliškimi in protestantskimi misijoni. Tudi tu je razcep med kristjani veliko pohujšanje. Od zborovanja svetovnega cerkvenega sveta l. 1961 v Novem Delhiju pa se je to začelo spreminjati. Nekateri protestantski odposlanci so obiskali teološko fakulteto v Ambatoroka; bili so presenečeni nad visokim stanjem izobrazbe in nad zahtevami, ki jih stavijo bogoslovcem. To je privedlo do prijateljskega razmerja in do ustanovitve ekumenskega krožka. Tako pride do medsebojnega spoznavanja, razumevanja in spoštovanja. Najboljše je razmerje do luterancev in do anglikancev, katerih krstom se zdaj priznava veljavnost. Anglikanski pastirji svetujejo vernikom, naj gredo v stiski v katoliško cerkev.

Pričevavci ljubezni

17. oktobra 1965 je prišlo mnogo romarjev z „Velikega otoka“ v Rim, da dožive proglasitev misijonarja o. Jakoba Berthieua D.J. za blaženega. Tega so fanatični pogani 8. junija 1896 na Madagaskarju ubili. Zdaj so prišli potomci tistih, ki jih je krstil, pa tudi potomci morivcev, da ga počaste.

Iz misijona g. Ivana Štanta C.M. na Madagaskarju: Skupina mladine, kaj slabo oblečene za temperaturo komaj 5 °C nad ničlo, ki je tedaj tam vladala. Tudi na kožah v ozadju se razodeva ubožstvo preprostega ljudstva.

Madagaši vedo danes, da takrat ni bila nobena kolonialna vojna, marveč da so se uprli nestrpni pogani. Saj so mučencu celo obljubili življenje, če se odpove pridobivanju „molivcev“, to je kristjanov. Katoliški misijonarji so morali konec preteklega stoletja sami od kolonialnih sil veliko pretrpeti: izgnali so jih iz Francije in jim ovirali delo v kolonjah. Niso umirali za kak kolonialni imperij, ampak za božje kraljestvo na „Velikem otoku“. Pavel VI. je v nagovoru pohvalil misijonske zasluge Francije, ki je toliko svojih sinov poslala na božjo fronto. Prosil je Boga, da bi se Cerkev danes prav tako izkazala z misijonskimi poklici. Želel je, da bi po priprošnjah prvega madagaskarskega mučenca tam na novo vzcvetelo krščansko življenje. Izrazil je upanje, da bo kmalu proglašena za blaženo tudi Madagašica Viktorija Rasomanarivo, pribežališče in pomoč misijonarjev v hudih stiskah. To je ime-noval pravo spričevalo življenjske sile krščanstva na „Velikem otoku.“

„Molitev in miloščina sta kakor dve peruti, po katerih leti evangelijski glas po vsej zemlji“. (Slomšek)

TO IN ONO IZ KONGA

Iz petih pisem, ki jih je pisal misijonski brat Karel Kerševan CM svojim dobrotnikom in uredništvu "Katoliških misijonov" v drugi polovici leta 1965.

20. junija

Na misijonski postaji Irebu je zbolel sobrat duhovnik Bedoya. Tamkaj ga niso mogli pozdraviti, pa ga je naš brat Marcel (tudi Kerševan, rodni brat misijonarja, ki piše; op. ur.) v pirogi prepeljal k nam v Bikoro, kajti tu imamo vsaj sestre, ki so zdravniško precej izvežbane, tako da v marsičem nadomeste zdravnika v njegovi odsotnosti, in prav ta čas je bil naš misijonski zdravnik na kratkem dopustu v Evropi. Sestre so torej misijonarja spravile na noge, moja naloga je pa bila, da ga spet v pirogi spravim nazaj na njegov misijon Irebu, kjer ga je čakalo dela čez glavo. Srečno sva prišla na misijon, a tamkaj sem pa jaz zbolel, tako da štirinajst dni nisem mogel nič delati. Šele včeraj sem se vrnil čez jezero, sam. Sredi pota sem moral zavoziti proti bregu, ker so valovi postajali nevarni. Tu sem pa tudi našel bolnika: eden od misijonarjev je obolel, in sicer je še mlad gospod, ki je prišel prvič v Kongo preteklega novembra z menoj. Z vso vneto se je vrgel na delo, a se je v šestih mesecih tako izčrpal, da je popolnoma oslabil in omagal. Tukaj se redno dogaja, da mlade novodošle moči kmalu, že po nekaj mesecih opešajo. Kar hitro dobijo malarijo in grižo ter motnje na jetrih. Zato je predstojnikom kar prav prišla ponudba tukajšnjih domačinskih oblasti, da nam dajo vsake šolske počitnice nekaj prostih mest na letalu za v Evropo. Seveda je to dano samo tistim misijonarjem, ki vodijo šolstvo, a med te spada tudi naš gospod Bedoya, ki bo torej potoval naravnost v Bogotá za dva meseca. On je namreč iz Južne Amerike, iz kolombijanske province, prišel nam semkaj na pomoč. Vsega bo šlo menda devet naših misijonarjev na vladne stroške na dopust v Evropo te počitnice.

Po misijonskih postajah je te dni že nekoliko bolj mirno, ker so se šolarji razšli na počitnice. Zadnje tedne je nekatere občila krstna voda, drugi so pa prvič prejeli evharističnega Jezusa v svoje srce. Za prihodnje leto se ne bodo več vrnili v šole. Nekateri so že takoj po prejemu svetega krsta kratko malo šolo zapustili. Reveži mislijo, da so že celi kristjani, če so krščeni... V resnici je pa tako, da se kar hitro povrnejo v pogarske navade, ko zapuste šole. Zato imamo izredno malo cerkvenih porok in je mnogo odraslih katoličanov, ki ne morejo k svetim zakramentom iz tega razloga. Nerazvezljivost cerkvenega zakona jih straši. In prav tu je vzrok, da imajo protestanti tu razmeroma lepe uspehe. V naši škofiji imamo na štiri prebivalce enega katoličana in enega protestanta.

V začetku tega meseca ste najbrže kaj brali o novih pobojih misijonarjev, kateri so bili na področju upornikov. Če bo šlo tako naprej, bo žrtev še veliko, kajti uporniki obvladajo še razsežna področja dežele, kjer je veliko misijonov. V začetku tega leta so statistike navajale 120 pobitih misijonarjev.

Iz nemirnega Konga: Črne in bele sestre zapuščajo svoje postojanke na umiku pred rdečimi preganjalci, uporniki.

jonarjev, zdaj so dvignile število že na 200. Pri nas je kar mirno in delamo nemoteno. Notranje razmere v deželi so pa vse drugo prej ko urejene.

4. julija

Kljub nepovoljnim razmeram tukaj v Bikoru vedno zidamo. Sicer ne samo mi, oziroma bolj kot mi, duhovniki, naše sestre, ki imajo svojo postojanko dobrega pol km. stran od nas. Njih redovna družina je številnejša od naše. Skupaj s postulantkami in novinkami jih je kakih 30. Vse potrebne stavbe so bile dograjene lani, manjkala je pa še večja nova kapela, katera sedaj raste iz tal. Ko bo še ta končana, bodo sestre zaenkrat s stavbami oskrbljene in se bo toliko obetajoča redovna družina lahko lepo razvijala. Imajo dovolj črnih deklet, ki si želijo postati sestre. Na novo nastajajoči postaji Momboyo, dvajset km. od nas, se tudi pripravljajo na zidanje cerkve. Postajo vodi mlad misijonar, ki je obenem tudi škofijski šolski nadzornik. Ima ljudsko šolo — šestrazrednico in učencev, kolikor hoče.

13. julija

Naš misijon je bil pred enim letom v nevarnosti, da ga preplavijo uporniki. Zdaj spet nekaj tli pod pepelom. Razne vznemirjajoče vesti krožijo med ljudmi.

V notranjosti naše pokrajine se menda zbirajo okrog nekega veljaka elementi, kateri hočejo maščevati tiste svojih, ki so bili ob lanski „čistki“ usmrčeni. Krvna osveta je med tukajšnjimi domačini še vedno sveta, kar neredi in poboj še povečuje. Z druge strani, pravijo, so niže od Irebu prestopili reko prevratneži ter poskušajo na naši strani organizirati guerilo, kot so že naredili okrog Boloba lani avgusta in letos januarja. Kako iznenadenje je vedno mogoče. Kljub vsemu se pa misijonarji, ki so se radi uporniških izgrediv pred letom ali pozneje umaknili v Evropo, počasi vračajo na postojanke, tudi na tiste, ki so veliko bolj izpostavljene kot smo mi tukaj. Ponekod pa potem potujejo po misijonu ne le s križem, ampak tudi z brzostrelko v roki. . . Vlada je zaupala orožje vsem tistim redkim belcem-civilistom, ki so še tu ostali. Po drugi strani jih je pa še več tistih, ki so bili že desetletja v tej deželi in si razvili podjetja, trgovska ali obrtniška, pa zdaj vse skupaj puščajo in se vračajo za stalno nazaj v Evropo, češ da ni nobenih izgledov za varno in mirno ter plodonosno prihodnost. Pravil sem Vam, da bodo volitve; res so bile, a so jih v treh provincah razveljavili in se morajo ponoviti.

12. oktobra

Šolski prostori so se nanovo odprli. Novo šolsko leto se začenja. Naval vedoželjne mladine je tolik, da ni mogoče vseh sprejeti. V prejšnji dobi so misijoni z vladno podporo gradili vedno nove šole, ker je bilo šolske mladine

K slikama na desni: Pred šestimi leti, po proglačitvi neodvisnosti, so se kmalu začele praske; pomožni škof Jožef Maluba, je že tedaj po cestah rotil nasprotne si elemente k miru. — Slika spodaj je bila posneta pred letom dni: Ministrski predsednik Moizes Combe na obisku v misijonu Kisantu, v spremstvu škofa Kimbondona.

vsako leto več. A zdaj se čuti zaostanek v tem pogledu. Tu pa tam si sami ljudje pomagajo tako, da postavijo zasilno šolsko stavbo, misijon pa poskrbi za učitelja. V veliki stiski smo tudi radi pomanjkanja misijonskega osebja. Šolski bratje na primer, namesto da bi odpirali nove šole, nameravajo s prihodnjim letom opustiti eno tukajšnjih postojank. Imeli so v svojih vrstah dokaj domačinskih šolskih bratov, ki so jih pa nove razmere pognale spet v svet.

Tudi naša družba je tu nekako obtičala, kar zadeva število misijonskih moči. Trenutno nas je v celi škofiji na delu 26, a štiri od teh zaposluje malo semenišče, poleg enega profesorja-laika. To semenišče ima letos 43 gojencev.

Ameriške pomoči v blagu ne prejemamo več. Veliki predeli dežele, ki so bili pred nedavnim ali pa so še v oblasti upornikov, bi jo zdaj še najbolj potrebovali. Slišimo, da se zelo širijo nalezljive bolezni, kar ni čudno, saj ljudje marsikje živijo v zelo nerednih razmerah in v pomanjkanju. Zlasti žene in otroci slabe in umirajo.

Volitve so v treh provincah ponovili, a jih zopet razveljavili. Govori se, da bodo razpisali ponovitev, a to pot pod nadzorstvom Belgijcev...

Gotovo ste pozorno sledili razvijanju političnih dogodkov pri nas. Spet smo bili v nevarnosti, ker so po odstranitvi Čombeja odprli meje dežele in pustili vstop tudi prevratnežem, ki se niso dali prositi in so iz one strani Konga vdrli k nam. Radio je začel zopet v istem tonu kot leta 1960 razdiralno vpiti, žugati in hujskati... Rešila nas je gesta generala Mobutuja, ki ne skriva, da je katoličan in nikoli ne pozabi obiskati zavod šolskih bratov v Coquilhatville, kjer so še bratje, ki so ga kot dečka vzgajali.

Z menoj kot sicer. Danes vstopam v svoje 64. leto in sem najstarejši od moških misijonskih delavcev v škofiji.

26. decembra

Nisem Vam pisal za božič, zato naj se vsaj za novo leto oglasim s pozdravi in najlepšimi željami za vse v Baragovem misijonišču in znancem iz Slovenske vasi, pa tudi vsem drugim misijonskim prijateljem, s katerimi sem se lani osebno srečal. Bog povrni vsem vso naklonjenost in pomoč!

Sveta noč je bila pri nas viharna z močnim deževjem, torej neprimerna za polnočnice, kot smo jih bili vajeni. Zato so slovesnost polnočnice po nekaterih postajah obhajali v zgodnjem jutru, pri nas smo jo pa sploh opustili.

Poleg bližnje priprave za božič je zadnje dni življenje misijona razgibala vrnitev našega škofa med nas. Prispel je dva dni pred božičnim dnevom, potem ko je bil odsoten skoraj celih 16 mesecev. Nekoliko starejši izgleda, saj je med tem dopolnil šestdeseto leto, a evropsko podnebje ga je vidno okrepilo. Mnogo zanimivega pripoveduje o vtisih in doživljajih v dobi koncila v Rimu. V središču Cerkve, v bližini skupnega očeta papeža in v družbi koncilskih očetov je postal tudi sam duhovno še bogatejši in še bolj univerzalno razgledan. Povedal je, da se škof nam sosednje škofije Ikela, Bavarec mons. J. Weigl, vrne v svojo škofijo s svojim lastnim misijonskim letalom. Škof sam in še eden njegovih misijonarjev se že pripravljata na pilotski izpit. Njihova škofija je precej trpela od upornikov. Enega misijonarja so jim ubili, več misijonskih postaj pa razdejali in izropali, in to celo ponovno, potem ko so se po prvem nastopu upornikov misijonarji povrnili, tako da so se morali drugič umakniti. Misijonarji so po večini Avstrijci, tako tudi mi-

30. junij 1965: Petletnica svobodnega Konga. Mladina koraka pred častno tribuno, na kateri stoji v sredi državni predsednik Jožef Kasavubu, levo ministrski predsednik Mojzes Čombe, desno pa poveljnik vojaštva general Jožef Mobutu.

sijonarke, ki se pa še niso vrnile iz Evrope, kamor so jih pravočasno pred nevarnostjo rešili. Mons. Weigl je bil kot navaden misijonar najprej med Papuanci na Novi Gvineji. Ko je bil poverjen del sosednje, zelo razsežne škofije avstrijskim misijonarjem Presvetega Srca, je bil on imenovan za prvega tamkajšnjega škofa. Ko nas je pred nekaj leti tu v Bikoro obiskal, sem mu moral razkazati vse naše delavnice in se je zanimal za vse podrobnosti. Sam šofira svoj avto in je več mizarstva in mehanike. Njegov misijon dobiva vso podporo iz Avstrije in Nemčije, saj veste, da so tamkajšnji katoličani v tem oziru zelo radodarni. Misijonarji sami so pa tudi izredno podjetni. Pred tukajšnjimi političnimi spremembami so bili v direktni zvezi z Avstrijo po radiju. Sedaj to n več mogoče. Misijonski dobrotniki so jim iz njihove domovine pred nekaj leti poslali 20 m dolgo ladjo, katere kapitan je laični misijonar, mladenič iz Porenja (Essen). Ladja redno pluje po reki Kongo vse od Leopoldville-a in gor globoko v notranjost dežele, kjer leži njihovo misijonsko ozemlje, ter prevaža v obe smeri misijonske potrebščine, tudi za naše postaje ob Kongu. Energični kapitan je že marsikaj doživel v tej nevarnosti za misijone, zlasti v kritičnem času upornikov in nediscipliniranega vojaštva. Sedaj so jim misijonski dobrotniki nabavili še letalo, kar je tu v Kongu še redkost, pa potrebno in morda še najbolj praktično prometno sredstvo, zlasti sedaj, ko ceste niso zadostno ohranjene in so pri nas razdalje, v primeri z evropskimi, zelo velike.

„Da Indiji sem in tja“

Mohorjeva družba v Celovcu je lani izdala to zanimivo in poučno knjigo neurtudnega popotnika *Vinka Zaletela*. Na prijeten način in z mnogimi fotografijami predstavlja brvcu ta pravi južnoazijski kontinent in daje vpogled v nekatere najvažnejše od neštetihi problemov. Indijo prikaže najprej z osnovnimi zemlje-pisnimi, zgodovinskimi in narodopisnimi podatki. Že stoji pred nami kot dežela tisočerihi nasprotij. So tam ogromna mesta — Kalkuta ima preko 8 milijonov prebivavcev — z vsemi tehničnimi pridobitvami, razkošjem in nečloveško bedo; 80 % Indijcev pa se še vedno ukvarja s poljedelstvom in sicer „tako primitivno kot pred tisočletji za časa Abrahama“. Ob zelo razgledanih in izobraženih bramanih je pred osamosvojitvijo živelo 85 % nepismenih ljudi; danes jih zna brati in pisati že polovica.

Obširneje se pisec posveča indijskim verstvom, predvsem hinduizmu in njegovemu načinu življenja. Nikjer „ni nobena vera tako povezana z vsemi platni človeškega udejstvovanja kot hinduizem“ in nobena nima na sebi toliko skrivnostnega. Naš popotnik se je za vse te pojave zelo zanimal, pa mora kar dati prav tistemu poznavavcu Indije, ki trdi: „Vse, česar koli se hočeš v hinduizmu dotakniti, je ocean.“ Vendar je to verstvo po tem stiku začel bolj spoštovati. Predvsem opazovavca pridobi to, da se v Indiji iz vsega življenja kaže globoka vernost. „Vera je tam nekako tako naravnega kot nos sredi obraza in zato se vere nihče ne sramuje. Tam ljudje veliko molijo.“ Obširneje popisuje sveto mesto Benares in obredno kopanje v reki Ganges. Globok vtis je na našega popotnika napravila nepokvarjenost ljudi, ne le v Indiji, marveč po Aziji sploh.

Značilne za vse romarske kraje so množice beračev; beračenje v Indiji ni sramota, saj dajejo reveži romarju prilžnost za dobra dela.

V knjigi izvem0 nekaj tudi o budizmu, potem o ločinah džainistov in sikhov ter o muslimanstvu.

Za nas posebnosti, za Indijo pa vsakdanje stvari so sežigaje mrličev, svete kraje, fakirji, jogiji, sveti možje. Posebej obdela pisec gobavost in velikansko vlogo, ki jo je imela in jo ima pri oskrbi in zdravljenju teh bolnikov krščanska dobrodelnost. Izvemo, da je prvo revolucijo v zdravljenju povzročila misijonska sestra Marija - Suzana, ki je po 27 letih bivanja med gobavci na Fidji otokih odkrila „Marijino cepivo“. Z njim zavarujejo otroke proti gobavosti. Za zdravljenje bolnih pa je iznašla „protigenus marianus“, ki je uspešno zdravilo v 80 do 100 %, odvrsno od napredovanja bolezni.

V posebnem poglavju govori avtor o „največjem misijonskem poizkusu vseh časov“ — o evangelizaciji Indije od apostola sv. Tomaža dalje. Danes je tam 6.550.000 katoličanov in nekaj manj protestantov. V 78 škofijah je že tretjina domačih škofov. Duhovnikov in redovnic je 7.750, med njimi dve tretjini domačinov. Velikih semenišč je 13, bogoslovcev 1.500. Med 16.000 sestrami je 80 % domačink. Posebna moč indijskega katolicizma je šolstvo: 4.880 ljudskih šol, 1.230 srednjih, 900 višjih (učiteljšča, tehnične, industrijske šole), 65 univerzitetnih zavodov in 468 dijaških konviktov. Veliko je delo tudi na področju zdravstva in dobrodelnosti.

V neodvisni indijski državi bo vedno manj možnosti za misijonarjenje na dosedanji način; vedno večji pomen bo imel laični apostolat, ki se bo moral uveljaviti v družbeni, gospodarski in kulturni gradnji nove Indije. Med misijonarji, ki so ubrali novo pot največje prilagoditve, je opisan o. Jurij Proksch, ki je izkoristil indijsko glasbo in ples za verske prireditve.

Naš popotnik „po Indiji sem ter tja“ je seveda imel srce in oči odprte za slovenske misijonarje in njihovo delo. V popisovanju privlačno združuje svoje vtise ob obisku in prikaz njihovih uspehov. Tako nam prikaže Bernika, Kešpreta,

Iz misijona s. Terezije Medvešček v Tezpurju, Assam v Severni Indiji: Gojenke pri javnem nastopu.

Zabreta in njegov „Marijin vrt“, Cukaleta, Lukana, Ehrlicha, Demšarja, m. Kajnc, Podržaja, dr. Zalaznikovo. Posebej obdela del Bengalskega misijona, ki so ga l. 1929 prevzeli slovenski jezuiti. Razen teh misijonarjev, ki jih je utegnil obiskati — mednje lahko prištejemo še slavno mater Terezijo —, poroča tudi o ostalih naših misijonarjih v Indiji: o pokojnih Sedeju in Drobniču, o Udovču, Vidmarju, Tereziji Medvešček, Germeku. Tako nudi knjiga živ in nazoren pregled sedanjih misijonarjev po raznih koncih Indije in v raznovrstnih zaposlitvah. Zaključno poglavje govori o Pakistanu, o tam delujoči dr. Reziki Žužek in o njeni vzorni družini.

O eharističnem kongresu v Bombaju od 28. novembra do 6. decembra g. Zaletel ne poroča posebej, pač pa je o njem na str. 186 zbral več važnih ugotovitev.

Lepa knjižica bo gotovo prispevala k poglobitvi in poživitvi misijonskega duha med Slovenci. Razen tega bo njen sad to, kar omenja zadnja točka piščevih uvodnih besed bravcu: „Vesel bom, če ti bom s knjigo pripravil nekaj lepega veselja. Grdega in žalostnega je na svetu itak preveč. Morda boš ob branju Bogu bolj hvaležen, da živiš v deželi, kjer je toliko telesnih in dušnih dobrot, in ne v revni, trpeči Indiji.“

Mogoče pa bo ta spis tudi komu pomagal zbuditi misijonski poklic in bo svoje lagodno življenje zamenjal z revno, trpečo deželo, kjer nanj čakajo neštevne duše in reke milosti.

po misijonskem svetu

RAZMERE V NIGERIJ

1. oktobra 1960 je Nigerija postala kot zvezna država samostojna članica Commonwealtha, od 1. oktobra 1963 je republika. Obsega kak milijon km². Tre-tjino površine pokrivajo gozdovi, pod zemljo pa je nakopičen premog, kositer, svinec in druge rudnine. Izvoz nafte se bliža sto milijonom na leto. V proizvodnji kakava je Nigerija na 2. mestu na svetu. Kadar je letina dobra, načanjejo 800.000 ton „indijanskih lešnikov“ (maní).

Zapadnim očem se Nigerija vidi kot otok miru in reda sredi afriškega vretja. Povsod se potegujejo za naklonjenost te bogate države.

Po številu prebivalstva je Nigerija prva v črni Afriki. Vendar statistike niso zanesljive: 1953 so našteji 30 milijonov! Dele se na 250 ljudstev in plemen. Poglavitna so Haussa in Fulbe na severu, po večini katoliško pleme. Ibo na vzhodu in bolj protestantsko Joruba na zahodu. Med njimi je dosti napetosti in nasprotij. Zaradi tega so morali npr. zapreti univerzo v prestolici Lagos.

Islam

Podobno kot v Sudanu in Čadu se tudi v Nigeriji severni del močno razlikuje od ostale dežele. Poseljen je največ z muslimani, samo da je tu to najbolj zastali predel. Ker v njem živi dobra polovica prebivalstva, hočejo muslimani svoji veri priboriti mesto državne vere. Po izjavi ministrskega predsednika Severne Nigerije, ki je obenem podpredsednik muslimanske svetovne zveze, je v zadnjih dveh letih prestopilo v mohamedanstvo 200.000 Nigerijcev. Škof Raddington iz Severne Nigerije meni, da bodo pogani v naslednjih dvajsetih letih vstopali v krščanstvo in v islam.

Cerkev raste

Poskusi širjenja krščanstva v Nigeriji so zabeleženi že v 15. stoletju. L. 1491 so portugalski misijonarji krstili vladarja v Beninu. L. 1646 so si prizadevali

kapucini, da vzpostavijo tu misijon. Ohranilo se ni nič. Stalno misijonsko delovanje se je začelo šele v 19. stoletju. L. 1929 so cenili število katoličanov na 109.000, dvajset let pozneje jih je bilo 606.000, l. 1955 se je to število podvojilo. Za l. 1965 navaja Official Nigeria Catholic Directory 2.28 milijona krščenih in 600.000 katehumenov. Kljub temu napredku je katoličanov šele dobrih 5 %.

Prvi domači duhovniki so bili posvečeni l. 1929. Danes jih je več kot 100. Domači škofje vodijo šest od 22 škofij; razen tega sta še dva pomožna škofa Nigerca. Vendar je odprto eno samo veliko semenišče. V njem se vzgaja ok. 200 bogoslovcev. Kjub temu, da je 16 malih semenišč, vzbuja to vprašanje skrbi. Starši se nasploh boje stroškov. Razen tega manjka razumevanje za prostovoljno odpoved zakonu; samstvo velja za žalitev vsega sorodstva.

V Nigeriji je torej pomanjkanje duhovščine. Res je, da deluje poleg domačih duhovnikov še 84 tujih — največ irskih — misijonarjev, vendar pride na enega duhovnika več kot 50.000 Nigercev, med njimi 2500 katoličanov.

Misijonarjenje z vzgojo

Človek bi se lahko vprašal: Kako je mogoče, da se ob tolikem pomanjkanju duhovnikov ena tretjina posveča šolstvu: v ljudskih šolah in učiteljskih, v malih in velikih semeniščih. Odgovor je tale: Tudi v Nigeriji se je krščanstvo razširilo prav po misijonskih šolah. Škof Shanaham, ki je l. 1902 prišel v južno Nigerijo, je postavil načelo: „Misijonarjenje z vzgojo!“ Brez misijonskih šol danes ne bi bilo izobražencev ne domače duhovščine.

Kot pri vseh mladih narodih, hoče tudi v Nigeriji država vzeti v svoje roke ali vsaj nadzirati vse šolstvo. Učni minister vzhodnega predela je izdelal načrt za skupen verski pouk vseh verstev. Vendar se je moral umakniti. Najprej je javno protestirala zveza katoliških žena, potem

so škofje pismeno zahtevali pravico, da oni odločajo o verouku. Pričakovati je novih vladnih poskusov za oblast na vzgojnem področju. Danes je v vzhodni Nigeriji 2.000 katoliških ljudskih šol s 500.000 učenci. Od l. 1949 je tod prešlo vzgojo v katoliških zavodih 1.5 milijona otrok. Na zahodu boj za šolstvo ni bil tako hud. Tam je katoliškim misijonom zaupanih kakih 40 % vseh šol.

Dasi je dovolj učiteljsišč, se čuti pomanjkanje učnih moči. Diplomiranci si rajši poiščejo bolj donosne službe, kot je učiteljska. Na tem področju kot tudi drugod je velika ovira za razvoj Nigerije materializem. Tja ga je zanesel Zahod in predstavlja zdaj tako za krščanstvo kot za islam težko premagljivo silo.

INDIJA

je predmet posebne papeževe skrbi in ljubezni, odkar je bil sam osebno pričrta njene bede. Letos je kot primer širokopoteznih karitativnih akcij bila posebna nabirka po vsej Italiji za Indijo. Sad te akcije je bil postavljen na trg sv. Petra. Razvrščenih je bilo 72 kamionov, v vrstah so stali šoferji in med njimi je stopal papež sam, da blagoslovi pošiljko Indiji. Kamioni naj bi namreč razvažali nabavljena živila med revne sloje indijskega naroda. Velika podjetja kot so Fiat, Mercedes in Citroen, so uspešno sodelovala pri tem podjetju in papež se jim je posebej zahvalil. Opolodne pa se je raz okna svojega stanovanja zahvalil vsem tistim, ki so kakorkoli prispevali k lajšanju bede v Indiji. Med njimi so bili čudoviti zgledi krščanske ljubezni. Saj so med darovavci bili ljudje, ki jih same tare uboštvo, a so vendarle hoteli deliti svoje borno imetje s tistimi, ki so še bolj ubogi. Poleg te akcije je sveti oče ponovno poslal poziv narodom, naj pomagajo ubogi Indiji, in predsednik Indijske republike je poslal Pavlu VI. posebno zahvalo za to dejanje ljubezni. Ko je prišlo v Indijo prvo letalo z živili, se je zanj zahvalil kardinal Gracias in dejal, da bodo živila razdeljena vsem potrebnim, ne glede na versko pripadnost. Letalo je najela na svoje stroške "La Stampa" iz Turina.

Neprijetna moda...

TANZANIJA

nudi dušnemu pastirstvu probleme, o katerih ne bi mislili. Posebni urad, ki je pod vodstvom škofijskih konferenc v tem kraju, je sklenil, da bo povečal in koordiniral apostolat filma. Posebni oddelek je prejel nalogo, naj organizira zbiranje in razdeljevanje filmov. Nekaj filmov že imajo posamezne misijon-

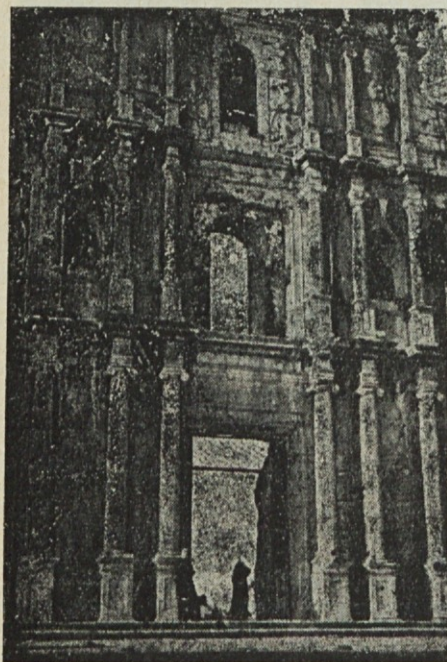

ske postaje in škofije. Vse je treba uporabiti in poskrbeti za čim boljše nove, sodobne filme. Vlada je misijonarjem naložila drugo nalogo: skrb za slepce. Temu so se posvetili misijonarji iz Maryknolla. Različne organizacije so organizirale fonde za vzdrževanje zavodov, misijonarji pa so najprej ustanovili zavod za vzgojo učiteljev, ki naj bi se v svojem učiteljskem poklicu specializirali za učenje slepcev. Tako bo krog 7.000 slepih otrok, ki so v Tanzaniji, imelo možnost, da bodo obiskovali redne nižje in tudi višje šole.

VIETNAM

v vojni! A misijonarji se ne dajo oplasiti. Sredi neprestanih bojev, sredi bede in lakote delajo naprej. V Dalatu so odprli teološko fakulteto "Pij X". Ni to navadno misijonsko semenišče. Kongregacija za semenišča je zavodu pode-

To je bilo mogočno pročelje prve katoliške cerkve na Vzhodu, v Makao. Stavba je bila pogorela, a kar je ostalo, priča o tedanji Cerkvi na Daljnem Vzhodu.

lila poseben privilegij, da smejo podeljevati licence in doktorate iz bogoslovja. Jezuiti, ki bodo fakulteto vodili, pa so pridružili zavodu še center za raziskovanje različnih verstev: njihove zgodovine, nauka in običajev. Prav v duhu vatikanskega zbora in nekaka podaljšana roka Tajništva za nekrščanska verstva.

KONGO

si še ni opomogel, odkar je revolucija pobrala toliko delovnih moči. Vendar so na mnogih krajih misijonarji vztrajali v svojem delu, v druge kraje, ki so jih morali zapustiti, pa se vračajo. Tako se je nedavno vrnil škof iz Isanki Msgr. Jensen. On in vsi misijonarji so morali zaustiti škofijo leta 1964. Ko je škof že na svojem mestu, so se začeli vračati tudi misijonarji.

RHODEZIJA

je postala za misijonsko delo zelo težko vprašanje. Z vso jasnostjo so ga pokazali škofje v svojem pastirskem pismu, ki je sicer klic k miru, a brez vsakega strahu pove vso resnico. Med drugim pravijo škofje tole:

„Mnogi Rodezijci so zagrenjeni zaradi enostranske neodvisnosti, posebej še zato, ker vlada navaja kot razlog take neodvisnosti reševanje krščanske civilizacije. Ni res, da je ljudstvo zadovoljno s to novo odločitvijo, in ni res, da je z molkom nanjo pristalo. Molki ljudi je molk strahu, razočaranja in obupa, nevarni molk, ki je nevaren za Cerkev in za nas vse. Nič čudnega, da mnogi govore: 'To je torej krščanska civilizacija. To je krščanstvo, ki ohranja pozicije bogatim in se ne zanima za tiste, ki živijo v uboštvi. Zastopniki krščanstva — misijonarji so se umaknili za tiste, ki živijo v uboštvi. Prišli so sem, da pripravijo pot rasistični državi, v kateri bomo mi obsojeni kot gozdni garači in raznašalci vode. Ali nam naši škofje nimajo kaj drugega povedati kot to, naj bomo dobri in potrpežljivi. Kako dolgo bo šlo vse to? Stojimo pred strašnim problemom. Nikdar ne bi prišlo do tega, če bi zastopniki vseh ras zasledovali le pravičnost in to po zdravi pameti s primernimi sredstvi in krščanskim pogumom. Le zavestno priznanje člo-

veško-krščanskega bratstva nam da možnost, da molimo skupno 'Oče naš' in nam vsem daje zagotovilo, da lahko gledamo v bodočnost z mirnim smrem". Na to vprašanje Rodezije se bodo Katolički misijoni še povrnili. Kajti prav tu se živo začrtava vsesplošna misijonska problematika, ki jo v preteklosti katoličani nismo videli v vsem razsežju in še manj storili, da bi jo reševali pravočasno. Vprav Rodezija grobo dokazuje, kako usodno je bilo, da se je krščanstvo vezalo z evropsko civilizacijo, ki je prišla v misijone le še po ime- nu krščanska.

NENAVADNO MISIJONSKO DELO

Film o „materi gobavcev“ namerava izdelati poseben odbor, ki so ga sestavili ugandski škofje v Rimu. Prikaže naj življenje italijanske misijonarke s. Gabrijele Menegon, ki je leta 1965 umrla v afriškem gobavskem naselju. Več! V filmu žele prikazati misijonsko delo v Afriki in katoliško Cerkev v Afriki.

Na budistični univerzi uči frančiškanski misijonar. Gre za japonsko Risho univerzo. Pater je drugače profesor moralke v tokijskem semenišču. A člani budističnega angleškega kluba so ga povabili, da jim s svetim pismom posreduje angleščino. P. Laly je priložnost porabil, pa obenem s poučevanjem angleščine in literature uči tudi sveto pismo ter se pri pouku poslužuje celo zemljevidov, skioptičnih slik, fotografij in poročil, kot so najnovejše najdbe pri Mrtvem morju. Upa, da bo posredno z učenjem jezika vplival na dijake s krščansko mislijo.

Moderni čas pač terja, da se krščanska miselnost bliža svetu po vseh poteh, čim manj vsiljivo, a zato tem bolj prožno in učinkovito.

Konvertiti v misijonih. Mišljeni so tu predvsem konvertiti, ki so znane osebnosti v življenju misijonskih narodov. Nedavno je bil krščen japonski guverner Iwatara, ki je trenutno prefekt province Kanagawa. Njegova družina je v očetovi odsotnosti že kmalu po vojni postala katoliška. On sam pa je že prej katoličanom storil veliko uslug. Zdaj pa je tudi sam postal prepričan katoličan.

Nedavno je korejski škof Pavel Ro krstil večjo skupino izobražencev: 15

mož in 1 ženo. Med njimi sta dva nekdanja ministra korejske vlade. Ostali so večinoma profesorji, ravnatelji šol ali pa poznani javni delavci.

V Rimu je bil v duhovnika posvečen kitajski diplomat in časnikar Alojzij Wei Tsing Sing. Je iz šanghajske družine. Njegovo ime je vzbudilo pozornost, ko je v svetem letu 1933 peš priromal iz Kitajske v Rim.

IZ ZALEDJA

V misijonskem delu danes prvači Nemčija, ki zbira ogromne vsote neposredno za misijonska področja, ali pa za lajšanje lakote v svetu. Med sodelavci so naravnost čudoviti primeri požrtvovalnosti in iznajdljivosti. Samo nekaj teh primerov!

Star mož, povrhu še bolehen, podpira že osmega afriškega bogoslovca. Že sedem jih je pomagal pripeljati do oltarja, zdaj je na poti „njegov“ osmi duhovnik. — Zakonca, ki sta izgubila dva sinova, sta zbrala in krila stroške za zidavo dveh kapel v Belg. Kongu, v spomin svojih v vojni padlih sinov. — Drugod spet se je zbrala vsa srenja in organizirala štipendije za misijonske bogoslovce. — Vojaški kapitan je organiziral vojake, da zbero potrebni denar za vzdrževanje bogoslovcev. — Tovarniška delavka z bornim zaslužkom podpira že drugega semeniščnika in ima že načrte za bodočnost, ko bo ta postal duhovnik. — Nek šofer je vdela v avto nabiralnik in predlaga potnikom, da vržejo svoj obulus v nabirko za vzdrževanje bogoslovca v misijonih. — Nekdo spet si je izmislil številko 13. Vsak trinajsti dan v mesecu ves svoj dnevni zaslužek daruje v nabirko za vzdrževanje bogoslovca. —

Na sto in tisoč podobnih primerov omogoča nemškimi katoličanom, da v misijonski denarni pomoči danes prvačijo.

“Karkoli ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili”, pravi Gospod tudi vsem tistim, ki žrtvujejo za misijone.

naši misijonarji pišejo...

NAJNOVEJŠE O SALEZIJANSKIH MISIJONARJIH

Iz pisma njihovega sobrata STANKA CEGLARJA SDB č.g. Wolbangu CM v ZD, povzemamo sledeče vesti o nekaterih slovenskih salezijancih v misijonih:

Č. br. LUDVIK ZABRET piše: „Spet orjem ledino. Začeli smo novo kmetijsko farmo sredi gozdov v Goi. Izsekavamo gozdove in delamo njive in nasade. Trije smo in dokler ne pridemo do prvega pridelka oktobra, nam bo težko.“

Č. br. IVAN KEŠPRET pravi: „Ni-sem šel domov na obisk, ker nimam potnega lista. Že pred leti sem zanj posil jugoslovanske oblasti, pa so mi prošnjo odbili. Indija pa tudi ne daje državljanstva misijonarjem...“

Misijonski brat JOŠKO KRAMAR iz Birmanije, 25. marca 1966: „Prav lepa hvala za pomoč, ki ste mi jo poslali za naše drage klerike, saj zdaj je bodo še bolj potrebni, ko bodo ostali sami. Prav danes, na 25-letnico mojih večnih zaobljub, sem dobil žalostno vest, da moramo do 15. aprila izprazniti vsa naša bivališča, ki so nam jih do zdaj še dovolili po naših zavodih. Kam naj gremo? Če se ne bomo mogli zateči k zasebnikom, se bomo morali zateči — pod drevice, kar pač malo briga socialistično vlado. Do oktobra moramo tako vsi tuji misijonarji zapustiti deželo. Vsa dovoljenja so ukinjena, ne glede na to, kako dolgo je že kdo deloval v deželi. Pretekli teden je morala odpotovati redovnica, ki je delovala v Burmi celih 75 let... in ima zdaj 93 let. Letališče je bilo polno ljudi, ki so glasno jokali. Salezijanci bomo pustili v deželi 7 sobratov duhovnikov, 15 klerikov filozofov, in 15 bratov laikov, 8 teologov in 8 novincev. Seveda so vsi zbegani. Ko končujem to pismo, smo prejeli vest, da moramo biti vsi iz zavoda v Mandalayu, zunaj Birmanije še pred koncem junija!... Priporočam vam v molitev vso Burmo in vse naše ustanove v tej deželi. Bog je dal, Bog

je vzel, hvala mu! bomo ponavljali z Jobom. Upajmo, da tudi za Burmo nekoč pride za njenim velikim petkom tudi velika nedelja vstajenja.“

AFRIKA

Po daljšem času lahko spet kaj več poročamo o misijonarju RADKU RU-DEŽU DJ, ki nam iz Katondwe misijona v Zambiji tole piše:

„Prejel sem vaše pismo in 100 dolarjev v njem. Morda mi pomoč še nikdar ni tako prav prišla kakor sedaj. Po svojem oddihu v domovini, kjer sem si pa bolj malo počil, ker je bilo dela ves čas čez glavo, sem prevzel tu za dva meseca vodstvo mestne župnije v mestu Broken Hill. Ko se je tamkajšnji župnik vrnil, sem bil poslan nazaj na moje prejšnje mesto na robu škofije in države, čisto na meji z Mocambiqueom in Ru-dežijo. Postojanko sem našel v precej slabem stanju. Zadnji teden se je del strehe (iz pločevine) zrušil, ker so termi izpodjedli kar šest tramov. Streho sem s pomočjo moških dvignil nazaj in jo zasilno podprl s koli. Hiša je velika, vredna kakih 3.000 funtov, zato je treba nekaj storiti, da se ta vrednost reši. Je skoraj vsa iz kamna, enonadstropna. Osem sob, dva velika hodnika in dve verandi. Do reke imamo čisto blizu, komaj 180 metrov. Onstran je Mocambique.“

Postojanka Kapoche ima štiri podružnice. Vsaj na eni od teh bi rad postavil kapelo. Letos so tamkaj okoliščani dobili šolo in kažejo zdaj tudi več zanimanja za nedeljsko službo božjo; veliko več kot pa verniki v dolini. Rekel sem ljudem, da jim napravim kapelo, če oni prispevajo opeko. Vidite, zato pravim, kako prav mi je prišla vaša pomoč: da mi pomaga popraviti osrednjo misijonsko poslopje in pa za gradnjo imenovane kapelice.

Iz Jugoslavije je prišel v naš misijon nek jezuitski brat laik, ki je sposoben za vsako delo. Koliko bi mi lahko

pomagal pri teh delih! Ko je v Rimu nekaj mesecev čakal na dovoljenje za emigracijo, so sobratje govorili, da vse zna. To so tudi tukaj takoj ugotovili in ga brž upregli za pota v mesto, pri poučevanju, pri gradnji, prevozih, inštalacijah itd. Po rodu je Hrvat, a rodil se je na Poljskem in je prišel v misijon, ki ga vodijo Paljaki, kot poljski državljani, dasi je bil na Poljskem vsega skupaj samo pet mesecev po rojstvu. Njegov brat je jezuitski rektor malega semenišča v Zagrebu, ki ima 400 dijakov samo v štirih zadnjih letnikih osemletke.

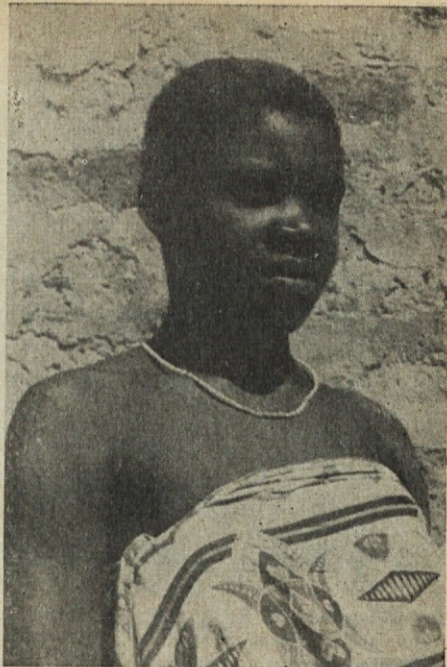
Moj misijon se imenuje Kapoche. V Katondwe grem samo vsak teden po pošto in nakupovat živila; in od tu vam danes pišem, ko imam trenutek časa. Na postojanki sem spet sam, kakor sem bil prej že šest let. Ni osebja! Poljska jezuitska provinca, ki je misijon prevzela v oskrbo, že 25 let ne more na pomoč. Jaz sem najmlajši med sobrati, pa imam že 44 let, čeprav vsi pravijo, da jih ne kažem toliko... Kljub temu, da je na postojanki le ena sama delovna moč, je vendar cvetoča, še bolj kot druge, ki imajo več misijonarjev. Pogledjte samo številke: V zadnjih desetih letih je bilo krščenih v sosedni postojanki 2.196 duš, v Kapoche pa 2.496. (Otrok do desetega leta v sosedni župniji je 870, v Kapoche pa 1.371; otroke štejemo pesebej, ločeno od odraslih!)

Zaposlen sem kar preveč. Pogosto sem na nogah neprestano od jutra do treh popoldne, in tudi za trenutek ne sedem. Ko se pripravim, da bi si skuhal kosilo, ti pridejo ljudje po zdravila. V dvajset vseh tod okrog ni nobene lekarne, zdravnik pa še manj. Bog plačaj vsem za gmotno in molitveno pomoč!"

Dvoje pisem misijonarja o. EMILA ČUKA, iz Kisinge v Tanzaniji. Eno iz sređe lanskega leta, drugo pa je pisano marca letos.

Iz prvega povzemamo:

„Prejel sem vaš lepi ček za vzdrževanje bogoslovca Fidelisa, za o. Obala in zame. Vaše pismo sem prejel v Njombe, kjer sem se ustavil na potu v Iringo. Tako sem še tisti dan lahko menjal ček in denar razdelil. Z o. Obalo sva skupaj obedovala in brala vaše pismo. Zelo sva vam hvaležna kot tudi predstojniki ome-

Dekle z misijona o. Emila Čuka, iz rodu Wakinga.

njenega bogoslovca! Bog pozna žrtve do brotnikov in jih bo poplačal.

V Kisingi je svet povsem drugačen kot pa na mojem prejšnjem misijonu v Sadani. Tu živimo 2.100 nad morjem. Zato je pozimi precej hladno. Ljudje so delavni in miroljubni. Misijon Kisinga so ustanovili komaj deset let nazaj, pa ima že čez 5 tisoč kristjanov. V malo več kot enem mesecu mojega bivanja tu sem že krstil okrog 40 otrok. Za 29. maj pripravljamo tudi manjšo skupino odraslih za krst in obhajilo. Tako bo praznik Marije, Kraljice sveta, za vse še lepši in vselejši. Za veliki teden je bilo veliko spovedovanja. Čeprav sem spovedoval vse dni, sem moral vendar še na veliko soboto sedeti v spovednici od dveh popoldne do pol desetih zvečer, pa na velikonočno nedeljo od pol sedmih zjutraj do dveh popoldne. Tudi ob navadnih nedeljah med letom sem vesel, če lahko sedem h kosilu ob dveh popoldne, toliko dela je v cerkvi in z verniki. In kako bi vse to

Z misijona m. dr. Žužek v Keniji. Takele je našel misijonar pred trideset leti, ko je prišel v misijon Nangina. Spodaj ga vidimo že z otročki, ki so bolj oblečeni...

versko cvetenje še bolj cvetelo, aki ljudje imel še koga v pomoč: duhovnika ali pa misijonarko! Pa sem čisto sam za vse!“

V drugem pismu pa pove:

„Hvala Bogu! S počitnic v Italiji se je vrnil sobrat o. Pagani in prišel v pomoč v Kisingo. Tako sva zdaj dva za delo; vse drugače je kot prej. A mislim, da se je s pomnožitvijo delovnih moči pomnožilo tudi delo. Vsako nedeljo krstiva kakih deset otrok, skoraj vsak mesec pa skupino odraslih. Od konca marca lani, ko sem prišel v Kisingo, pa do danes sva krstila 643 duš, od teh jaz sam 530. Porok je bilo v tem času 25. Pri drugi maši v nedeljo obhajava oba; obhajanje pa kljub temu traja skoraj četrt ure... Ko je prišla deževna doba, sva mislila, da bo pritisk vernikov manjši, pa je bilo tako kot prej. Zadnje čase so se ponudili odrasli, poročeri možje za strežbo pri maši in drugih pobožnostih; prej so ta posel opravljali samo mali ministrantje. V postu niso vsi verniki mogli k pobožnosti križevega pota, pa so si to pobožnost sami organizirali tudi v nedeljo po drugi maši; vodil je križev pot poročen možki v spremstvu drugih mož in mladeničev. Tale rod Wakinga zelo zares vzame svojo vero, zato zasluži, da bi mu posvetili več skrbi. Da bi vsaj misijonarko prišle! Koliko bi lahko nudile tem dobrim ljudem!“

V Keniji deluje naša misijonarka mati AGNES ŽUŽEK, ki nam je lani v treh pismih februarja, marca in julija poslala tele vesti iz svojega delovanja:

„Sredi februarja smo. Jutri gre polovica naših sester na počitnice; otale pa bomo morale ta čas opravljati dvojno delo. Tudi jaz se pojdem oddahniti od porov dolgega leta, 10. marca bom odšla in bom počivala do 10. aprila.

O Cerkvi v Keniji vam še nisem veliko pisala. Nekaj podatkov: Razdeljena je v devet cerkvenih področij; ena nadškofija, sedem škofij in ena apostolska prefektura. Delujejo tu različne redovne družbe: Milhillski misijonarji, Družba Sv. Duha, družba Consolata, pa misijonarji sv. Patricija. Vse so duhovniške družbe. Ob teh pa dela še 32 različnih bratovskih in sestriških družb.

Z misijona m. dr. Agnes Žužek: Bolnica v Nangini, kjer deluje, zgrajena l. 1935. Na levi je viden vodni tank za zbiranje deževnice.

Med domačini sta dva pomožna škofa, pa 40 duhovnikov, 35 bratov in 327 afriških sester. Okrog 100 afriških fantov je v malih semeniščih, okrog 60 v višjih, ki se pripravljajo na duhovski stan. Po vseh misijonskih postajah je okrog 2.500 katehistov.

Dežela šteje kakih 8 milijonov duš, od teh jih je nekaj čez 1 milijon katoličanov. Dasi število misijonarjev ni prav nizko, še daleč ne zadošča potrebam. Največje vprašanje so katoliške šole, ki jih je odločno premalo; pa še te, ki so, nimajo zadosti učiteljstva. Človeka srce boli, ko vidi, kako morajo odklanjati otroke, ki se pridejo prijavljat v katoliško šolo.“

Za konec marca pa se je misijonarka oglasila iz Ugande:

„Naj se najprej zahvalim za 80 dolarjev iz sklada za vse slov. misijonarje in misijonarke. Prosila sem č.g. Wolbanga v ZD, da mi iz tega denarja tam kupi poseben operacijski instrument in zdravila, ki ju v Angliji ni mogoče dobiti. Bog plačaj vsem, ki sodelujejo z vami pri zbiranju pomoči za nas misijonarje; pa enako tudi vsem, ki kaj žrtvujejo!

To pismo pišem v Ugandi, 100 kilometrov proč od našega misijona v Nangini. Tu sem z nekaterimi sestrami na oddihu. Naj nadaljujem s podatki o Cerkvi v Keniji:

Prvi misijonarji so prišli v takratno Vzhodno Afriko, danes Kenijo, okrog leta 1860; bili so Beli očetje in očetje Sv. Duha. Z delom so začeli v Zanzibarju. V Kenijo samo pa so prišli šele pred 70 leti. Prvi misijonarji tukaj so bili millhillski očetje, ki so prišli iz Ugande, dočim so drugi nekaj pozneje prihajali od vzhodne obale proti notranjosti. Prvi misijon je v Nombasi, iz leta 1892. Najrobi, današnja prestolnica Kenije, je misijon učakal leta 1899. Takrat je bilo to današnje vele mesto malo obljudena vas sredi močvirja. (Nairobi bi se po naše reklo: mesto na vodi.) Leta 1902 so začeli misijon v Tuso in Fort Hall, zahodno od Nairobija, v deželi Kikujev. Mumias in Kisumu postojanke so bile pa ustanovljene leta 1904; na tem področju je danes tudi naš misijon. Seveda ni bilo takrat ne večjih vasi, ne mest, ne cest, ne prometnih sredstev. Misijonarje

so naglo kosile tropične bolezni. V našem misijonu še hranimo zapiske prvega holandskega misijonskega pionirja, ki je začel z delom tu v Nangini krog leta 1920 in je skušal sestaviti prvo slovnico tukajšnjega jezika. Njegovo delo še danes služi kot osnova pri učenju domačega jezika. V tej knjigi npr. bereš: „Vidite krokodila? — Je tu mnogo tatov? — Če so, poglavar ne bo prejel darí od mene...“ itd. Misijonar je imel namreč na svojem pohodu po deželi 200 do 300 nosačev, ki so na ramah nosili stavbno gradivo in vse ostalo iz 20 km oddaljenega pristana na Viktorijinem jezeru. Takšno prenašanje jim je dalo 10 dni dela.

Kenija je ostala pod apostolsko prefekturo Zanzibarja do leta 1930. Takrat pa je Sveti sedež ustanovil apostolsko prefekturo v Mombasi. Šele leta 1935 je bila kenijska cerkvena hierarhija dokončno urejena. Takrat se je tudi začelo pokristjanjenje po vsem svetu znanege rodu Masaj, o katerem bom še pisala; v gozdovih tega rodu, južno od Nairobija je bilo središče Mau-Mau gibanja, okrog leta 1955. (Kenyata, zdajšnji državni predsednik Kenije, je bil voditelj tega gibanja. — Op. ur.)

Poleg 1 milijona katoličanov je tu še 400.000 protestantov, 200.000 hindov, 600 tisoč muslimanov in 66 milijonov in pol Afrikancev s svojimi poganskimi verstvi v prednike itd. Tretjina vseh katoličanov je v naši škofiji Kisumu. Julija 1963 je bila posvečena nova stolnica v Nairobiju. Pol leta kasneje je dežela postala neodvisna država, kar doslej še ni prineslo nobene težave Cerkvi v njenem delovanju.“

Tretje misijonarkino pismo je datirano 28. julija. V njem stoji:

„V začetku meseca je bil v naši bolnišnici na obisku zdravstveni minister. Najprej smo njemu in kakim 50 spremeljavcem postregle s kosilom; bilo je že popoldne, ker so se v prejšnjih ustanovah precej zamudili. Posedle smo jih kar na verando, ker v hiši nimamo prostora za toliko ljudi. Dijakinje na misijonu so jih počastile z narodnim plesom. Ogledali so si bolnišnico in porodnišnico. Kar zadovoljni so bili z vsem; seveda jim je bilo koj očitno, da nujno potrebujemo več postelj, sploh, novo poslopje.

Prav tiste dni se nam je pokvarila tudi vodna črpalka, kar je skupaj s sušo precej otežkočalo naš posel. Minister je takoj obljubil, da nam bodo napeljali vodovod, prav iz Viktorjinega jezera. Kdaj je seveda drugo vprašanje...“

Čez dve tretjini vseh zdravstvenih ustanov v Keniji je v misijonskih rokah. Vlada bi rada čimprej zgradila več državnih bolnišnic, kjer bo zdravljenje brezplačno. Prvi korak v tem pogledu so že napravili: od 1. junija naprej je za vse žene in otroke v deželi zdravljenje brezplačno, moški pa zdravnika še vedno plačujejo. V načrtu je gradnja državnih bolnišnic, kakih 22 km od nas. 70 km od tu pa Sovjetska unija gradi bolnišnico z 200 posteljami v Kisumu, ki je glavno mesto Nyanza province in kulturno središče Luo plemena, verjetno v Keniji najbolj naprednega rodu.

Lepo pozdravljam vse znance in misijonske prijatelje, ter se jim srčno zahvalim za duhovno in gmotno sodelovanje z misijonarji!“

Beneški Slovenec misijonar o. IVAN OBALA se navdušen zahvaljuje za pomoč rojakov v zamejstvu, na katero v začetku svojega misijonskega dela ni računal, pa mu je zdaj še toliko blagodejnejša, tako gmotno kot tudi kot moralna opora. V pismih v zadnjem času (od 10. 5. lani pa do marca letos) med drugim tudi piše:

„Pred dnevi mi je o. Čuk prinesel vest o podpori, ki jo namerjate meni poslati. Zelo je bom vesel! Bojim se pa, da boste mislili, kako zlorabljam vašo naklonjenost z našimi prošnjami, ko jih je vendar toliko še, ki trkajo v svojih misijonskih potrebah na vrata vaše dobrote. A, saj ne prosimo zase, marveč za tukajšnje dobre ljudi! Denar, ki ga nam pošljete, bo za gradnjo nove cerkve. Za veliko noč je prišlo na misijon veliko več ljudi, kot pa smo pričakovali, kar nas je zelo razveselilo in vzpodbudilo. Zdaj hodim po hišah naših naselij in blagoslavljam domove. Skoraj povsod sem prav lepo sprejet. Priložnost, da vsaj malo bolj spoznam razmere, v katerih žive, pa sto količin njihove vsakdanje duhovne in materialne borbe. Vedno je tudi prilika, da človek reče do bro besedo.“

„To pot pišem, da vam voščim za praznike in se zahvalim za vse poslano. Kako vesel sem! Veliko pisem slovenskih misijonskih prijateljev sem prejel, odkar ste mi odprli vrata v slovensko misijonsko družino. Nekateri so celo priložili denarno pomoč... Naj se po vas vsem pristrčno zahvalim za te izkaze bratske ljubezni! Posebej pa moram omeniti še naslednje dobrotnike: Frank Žele, Marija Ivančič, Slavko Jakovčič in Marija Markun! Bog naj vsem obilno povrne!

Na našem misijonu je zdaj bolj mirno, ker so do konca januarja šole zaprte, otroci pa na počitnicah pri starših. Je pa kot v zameno na misijonu precej katehumenov, tudi odraslih. Tako se na krst pripravlja mati petih otrok, dočim oče zaenkrat vztraja še pri starem in čuva hišo doma. Treba pa se je s katehumeni zelo potruditi in jih dolgo pa temeljito pripravljati, da po krstu tudi krščansko zažive. Zato ne hlastamo za visokimi številkami spreobrnjenj, ampak gledamo pred vsem na temeljito pripravo.“

„Spet se moram zahvaliti za pismo in darove, ki so tudi prišli, kajti sredstev za gradnjo cerkve je že zmanjkalo, delavce smo morali že odsloviti. No, zdaj bomo pa spet za nekaj časa imeli. Kako radi bi cerkev čimprej skončali! Imeli smo deževne dni, pa si ne morete predstavljati, kako težko je bilo v stari cerkvi, ko je od vseh strani dež vanjo neslo. Naj se to pot še posebej zahvalim dobrim duxam, ki so darovale lepe prispevke: Carolina Kučer, 3 dolarje; Marija Race, 2; Franja Marolt, 10; L. Šušteršič, 92; Antonija Filipčuk, 3; Albina Gostič, 10; Doroteja Curk, 5; č.g. Ludvik Ceglar, 25; Angela Železnik, 5 dolarjev. Bog plačaj, Bog plačaj! Vseh se še posebej spominjam pri maši. In včeraj sem pri službi božji isto naročil tudi vernikom, ko sem jim govoril o novih prijateljih našega ubogega misijona.“

In pismo z dne 23. marca tega leta? Prinaša nam vest, da je bil o. Obala določen za drugo postojanko. Takole piše:

„Ko boste prejeli tole pismo, bom že na drugem misijonu, v Kipengere, kakih 300 km od Irole, kjer sem bil do zdaj.

Črni novomašnik, ki je doštudiral s pomočjo slovenskih dobrotnikov.

Vidite, to je ena od značilnosti življenja vsakega misijonarja. Danes tukaj, jutri tam, kakor pač predstojniki in škofje spoznajo za potrebno. V Irole sem preživel prvi dve leti misijonskega življenja; bilo je veliko težav, naporov, pa tudi utehe in veselja. Posebno lepo doživetje mi je bila pomoč slovenskih rojakov! Z njihovo pomočjo sem lahko na tem misijonu tisočem domačinov pozidal novo cerkev! Je že skoraj končana, le notranjščino je še treba obdelati. Zadnji dar, ki sem ga za to cerkev prejel, je bil znesek 108 funtov šterlingov, ki mi jih je v ta namen nakazal iz Rima msgr. Maksimilijan Jezernik. Moj predstojnik mi je naročil, naj se vam pred odhodom še enkrat oglasim in naj se vsem lepo zahvalim za vso pomoč. Pravi, da je imel že večkrat priložnost priti v stik s Slovenci, pa ni slutil, kako dobro srce imajo za misijone.“

v

NASLOVNIK NASIH MISIJONARJEV

Rev. Pavel Bernik S.D.B.
Catholic Church
K O H I M A
Nagaland
I n d i a

Rev. p. France Bratina F.S.C.
P. O. Glen Cowie
Middelburg - Transvaal
South Africa

Rev. s. m. Brigita Bregar O.S.U.
30 Kitchener Avenue
KENSINGTON
Johannesburg - South Africa

Rev. s. Rosaria Brilej
2, Path 21, Lane 186
TUNGHUA Street
T A I P E I - Formosa
CHINA NACIONALISTA

Rev. Serafina Černe
Misión San José
LAS LOMITAS
Pcia. Formosa
Comisión de Límites
ARGENTINA

Rev. Emilio Chiuch I.M.C.
Catholic Church
KISINGA, P. O. Box 41
N J O M B E - TANZANIA
AFRICA

Rev. Joseph Cukale S.J.
St. Anthony's Church
P. O. R. C. Thacurani
Via Alipore
CALCUTTA 27 - I N D I A

Rev. o. Lojze Demšar S.J.
St. Mary's College
P. O. St. Mary's Hill
KURSEONG, Darjeeling Dt.
W. Bengal - I N D I A

Rev. Tobija Fideršek
Misión San José
LAS LOMITAS
Pcia. Formosa
Comisión de Límites
ARGENTINA

Rev. p. Janez Ehrlich S.J.
30 Park Street
C A L C U T T A 10
I n d i a

Rev. Joseph Geder S.D.B.
Tang King Po School
Tin Kwong Road 16
Kowloon - HONG KONG
A s i a

Rev. br. Ivan Germek S.J.
P. O. Mount St. Joseph
BANGALORE
South India

Rev. m. Deodata Hočevar O.S.U.
Djalan Nusuntara 29
D J A K A R T A V/12
INDONESIA

Rev. Katarina Jančar
OSAKA SHI Higachi
Sumiyoshiku Yamasaka cho 5
Chome 26 — JAPAN

Dr. Janez Janež
St. Mary's Hospital
LOTUNG - Formosa
China Nacionalista
Free China

Rev. m. Magdalena Kajnc
Loreto Convent
Cath Mission MORAPAI
Via Magrahat - P. O. 24 Parganas
WEST BENGAL - I N D I A

Rev. S. Benjamina Kardinar
OSAKA SHI Higachi
Sumiyoshiku Yamasaka cho 5
Chome 26 - J A P A N

Rev. br. Marcel Kerševan C.M.
Mission Catholique
I R E B U - CONGO
Equateur - Africa

Rev. Karel Kerševan C.M.
Mission Catholique
I T I P O
Via Coq. - BIKORO
C O N G O - Africa

Rev. Ivan Kešpret S.D.B.
Secred Heart Aspirantate
TIRUPATTUR
N. Arcot - INDIA S.

Rev. P. Albin Kladnik F.S.C.
Catholic Church
P. O. Box 9
WHITE RIVER
KOELENHOF, C. P.
South Africa

Rev. Fr. Vladimir Kos S.J.
Sophia University
150 Okino-Machi
ADACHI-KU
TOKYO - J A P A N

Rev. s. Ernesta Kosovel
Canossa Hospital
Peak Road 1
HONG - KONG — Asia

Rev. Joško Kramar S.D.B.
St. Joseph's Salesian Novitiate
ANISAKAN (Maymyo)
B U R M A - Asia

Rev. M. M. Kalista Langerholz
FMM
398 Chuang Hua Lu
HSINCHU
Formosa - FREE CHINE

Rev. m. Ksaverija Lesjak O.S.U.
P. O. Box 213
RANDFONTEIN - Transvaal
South Africa

Rev. Joseph Lukan S.J.
St. Xavier's College
30, Park Street
CALCUTTA, 16 — INDIA

Sr. M. Vincent Novak, oblat.
R. C. Mission KEIMOES
P. O. Box 9
Cape Province
SOUTH AFRICA

Rev. Andrej Majcen S.D.B.
DON BOSCO - Tram Hanh
CAU - DAT DA-LAT
V i e t n a m (Sud)
Asia

Rev. s. Theresa Medvešček
St. Joseph's Convent
T E Z P U R
Assam - INDIA

Rev. s. Anica Miklavčič
Meiko Gakuen
OKUCHI - SHI
KAGOSHIMA, J A P A N
Asia

Rev. Soeur Marjeta Mrhar
Fille de la Charité
Maison St. Catherine Laboure
Boîte postale 7
I H O S Y
Madagascar

Rev. m. Frančiška Novak O.S.U.
Mater Dei Institute
Ploen Chite Road 534
BANG KOG - Thailandia
Asia

Rev. Ivan Oballa I.M.C.
R. C. Mission KIPENGERE
P. O. Box 30
N J O M B E
Tanzania - Africa

Rev. p. Laurence Ošnjak
Missao Catolico
MOSSURIE
Mocambique
Africa

Rev. Stanko Pavlin S.D.B.
P. O. Box 5924
17 A Lock Road
KOWLOON - HONG KONG - Asia

Rev. m. Marie Xavier Pirc O.S.U.
REGINA COELI
C h i e n g M a i
Thailandia (Siam) - Asia

Rev. p. Stanko Poderžaj S.J.
SB / 22 - A. V. B. Colony
DURGAPUR - 6
West Bengal - I N D I A

Rev. Sr. Jeanne Elizabeth Pogorelc
OSFS
R.C.M. Riemvasamaak
CAPE PROVINCE - South Africa

Rev. br. Valentin Poznič F.S.C
P. O. GLEN-COWIE
Middelburg - Transvaal
SOUTH AFRICA

Rev. Francis Rebol M.M.
Catholic Mission
Y U A N L I (Miaoli)
T A I W A N - Formose
China Nacionalista

Rev. S. Conradina Resnik
St. Elizabeth's Nursing Home
HARKNES ROAD - Malabar Hill
B O M B A Y 6 - INDIA

Rev. p. Radko Rudež S.J.
Katondwe Mission
P. B. E. 16
L U S A K A - ZAMBIA
AFRICA

Rev. S. Maria Silvester
Auxiliatrice du Purgatoire
Mission Catholic
K A B A L A Y
Port Lamy - T C H A D
Africa

Rev. p. Jean Štanta C.M.
Mision Catholique
I S O A N A L A
Madagascar

Rev. Therese Aloysia Šteh O.S.F.S.
Rom. C. Mission Orphanage
P. O. Box 28
E. Tvl.
SOUTH AFRICA

Rev. Sr. Therese Benigne Šteh
R. C. *Mission Upington*
GORDONIA, Cape Prov.
South Africa

Rev. Br. Janez Udovč S.J.
St. Joseph's College
NORTH POINT
Darjeeling - INDIA

Rev. br. Leopold Vidmar S.J.
BOIDYAPUR
P. O. Dakshin Chondipur
24 Parganas, West Bengal
I N D I A

Rev. Ludvik Zabret S.D.B.
Don Bosco Farme
S U L C O R N A
Rivona P. O. - GOA
I n d i a

Rev. dr. M. Miriam Zalaznik
I. B. M. V.
St. Mary's Convent
53, Tagore Road
K A N P U R - U. P.
India

Rev. s. Jožefa Zupančič
1752 Maiko I. Chome
TARUMI-KU
Kobe - shi - J A P A N

Rev. Sr. M. Agnes Žužek
Holy Family Hospital
NANGINA
p. o. Funyula
Sanna District, via Kisuma
K E N Y A , East Africa

Rev. Sr. M. Dominica Žužek SCMM
Holy Family Hospital
SOLDIER BAZAAR
K A R A C H I 3
West Pakistan

DAR OVI ZA MISI J O N E

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE SO DAROVALI:

Za č. g. *Stanta CM, Madagaskar*: 50 kan. dol., Janez Mravlje, Kanada; N. N. Rupa, 2.500 Lir (za gobavce); istemu za vzgojo dom. duhovnikov (družba sv. Petra Ap.), N. N. Rupa, 10.000 Lir; za odkup sužnjev, N. N. Rupa, 1.000 Lir; za krste, N. N. Rupa, 1.000 Lir; N. N. iz Toronto, Kanada, za gobavce, 40 kan. dol., Viktorija Holozan, U.S.A., 5 dol.

Za č. g. *Stanka Pavlina SDB, Hong Kong*: Alojzija Martelanc, Primorska, 5.000 Lir.

Za č. g. *Ivana Obalo, Afrika*: N. N. Gorica, 2.300 Lir; N. N. iz Toronto, za cerkev, ki jo zida, 10 kan. dol.; Jožefa Mokorel, USA, 10 dol.

Za č. g. *R. Rudeža S.J., Afrika*: N. N. Števerjan, Goriška, 2.000 Lir. goriški rojaki ob njegovem bivanju tamkaj, 50.000 Lir.

Za č. g. *Emila Čuka, Afrika*: Za siamski dvojčici, N. N. Gorica, 2.000 Lir.

Za č. g. *Jožeta Cukale S.J., Indija*: Družina Japelj, Miramar, 1.500 pesov.

Za č. m. *Terezijo v Indiji*: Ivanka Kušar, Argentina, 1.000 pesov; Helena Oblak, Argentina, 500 pesov; N. N. Ill., USA, 100 dol.; N. N. Argentina, 1.000 pesov, v pomoč gobavcem; Ilijeva gospa iz Güigüe, Venezuela, 22 dol.

O. *Albinu Kladniku*, za odkup dveh zamorčkov na ime Jože in Ana, N. N. Ramos Mejía, 500 pesov.

Č. s. *Marjeti Mrhar, usm., Madagaskar*, 5 dol. Jožefa Mokorel, USA.

Za č. s. *Janjo Žužek*, mis. zdravnic v Keniji, Afrika, dr. Franc Jaklič, USA, 45 dol.

Za č. m. *dr. Rezko Žužek v Pakistanu*, dr. Franc Jaklič, USA, 45 dolarjev.

V SKLAD VSEH SLOVENSKIH MISI J O N A R J E V:

Australija (v funtih in šilingih): Marija Habor, 0-5. Milka Hrovatin, 0-5; ga. Vugova, 0-15; I. Mikelj, 2-15; V.

Kunc, 0-15; Maks Korze, 0-15; Stane Andrejašič, 2-10; M. Sober, 0-10; M. Kregar, 0-5; P. Francl, 1-10; G. Sterbenc, 0-5; Sajn, 0-5; Cehun, 0-5. Fran Vrabec, 3-15.

Francija (v N. F.): Arh. Jankovič Tone, Nancy, 150; N. N. Tucungnieux, Mosele, 100; N. N. Tucungnieux, 100; N. N. Nancy, 100 in N. N. Paris, 30.

Argentina (v pesih): N. N. Luján, 1.000; Fran Novak, Cinco Saltos, 4.000; N. N. 250; Janez Brelih, San Justo, 350; August Malovrh, 1.000; N. N. 500; N. N. 500; I. J., Luján, 1.000.

Kanada: Anton Dolinar, Toronto, 2 dol.; Vinko Kokelj, Cartier, 17 dol.; Rabelovi otroci, 6.80 dol.

U.S.A.: Ob priliki misijonske proslave v Evelethu. Minn., po mrs. John Tushar, v dol.: Družina Stanley Ferkulj, 12. Rev. Jože Vovk, 10; družina Frank Krulc, 8; Mrs. Gertrude Tushar, 7; po 5 dol. družine: Paul Bajda, Jože Dolenc, Frank Medved, Jahn Gruden, Mike Sodnik, Frank Mihelič, Jože Škerjanc, John Tushar, mr. & mrs. Williams Kuntara, mis. Mary Krulc; 3 dol. družina Mirko Sese; po 2 dol. Mrs. Mary Paternost, mrs. Cilka Župančič in otroci, družina Metod Menart, mr. & mrs. August Kovač, mrs. Louis Prosen, Sr.; po 1 dol.: Mrs. Roger Thomas, družina Frank Samsa, družina Karl Oberstar, John Tushar in Edward Tushar. Skupaj 105 dolarjev.

Koroška: Iz akcije okrog praznika Svetih Treh Kraljev po slovenskih župnijah 1.852.45 dolarjev.

DRUŽBA ZA ŠIRJENJE VERE IN DRUŽBA SVETEGA DETINSTVA JEZUSOVEGA

še članarina iz Slovenske vasi v Arg., 480 pesov; Franc in Frančiška Mehle, San Justo, 200; Jakob in Marija Maček, Ramos Mejía, 120; Pavli Marija, Villa Adelina, 120; Židan Frančiška, Villa Adelina, 120; Marica Mole, Villa Adelina, 120; Marija Ciperle, Ramos Mejía, 400; družina Petrič, USA, 1.180 pesov; Franc Urh, San Antonio de Pad.,

100; Jože Pahor, Boulogne, 360; Marija in Jože Grile, 200. Vse v pesih.

V TISKOVNI SKLAD
„KATOLIŠKIH MISIJONOV“:

Goriška: A. Lukežič, 2.000 Lir. Suligoj, 1.600 Lir.

U.S.A. (v dolarjih): Rev. Julij Slapšak, 2; Mr. Anton Jeglich, 2; Frank Kamin, 2; Frank Cenkar, 1; mrs. Jennie Mazovec, 4; mr. Anton Gavtroža, 1; Helena Remec, 4 dol.

Kanada (v kan. dol.): Anica Dolenc, 2, Janko Demšar, 2; Anton Adamič, 2; Janez Muhič, 50 c.; Janez Senica, 2. Franc Hočevar, 50 c.

Argentina: Dr. Jože Dobovšek, 500; Franc Makovec (Montevideo, Uruguay), 165 pesov.

VSEM ZA VSE, posebno pa vrlim koroškim rojakom za ponovni prelepi skupni dar v pomoč slovenskim misijonarjem, TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

ZA „BARAGOVO MISIJONIŠČE“:

(poleg „vzdrževalnin“, objavljenih na drugem mestu)

Franc Novak, Cinco Saltos, 4.000 pesov; Jožefa Mokorel, Chicago, USA, 10 dolarjev; Alojzija Preša, USA, 25 dolarjev.

ZA MISIJONE:

Vončina Jožefa, 20 NF, Francija; Muhič Jože, Trancas, Arg., 900 pesov; Magister Milan, ml., iz hranilnika, 132 pesov; M. Drajzibner, Bariloche, Arg., 300 pesov; Janez Gričar, Carapachay, Arg., 1.000; Ivanka Ponikvar, Toronto, Kanada, 20 kan. dol. in Jamšek Fani, Argentina, 500 pesov.

SPREMENBA V UREDNIŠTVU

S prihodnjo, julijsko številko prevzame urejevanje našega misijonskega lista znani slovenski duhovni pisatelj in pesnik *Franc Sodja CM*, ki je došel v „Baragovo misijonišče“ iz Toronta v Kanadi, kjer je zadnjih osem let deloval.

Novi urednik misijonskega lista ni nov misijonski delavec. Že v času med drugo svetovno vojno je bil v domovini soustanovitelj in ideolog Slovenske misijonske dijaške zveze, iskan predavatelj na misijonskih tečajih in člankar v Katoliških misijonih ter ostalem slovenskem misijonskem tisku. Sestavil je tudi dva misijonska priločnika, enega splošno o misijonstvu, drugega o sodelovanju izobraženstva, zlasti dijaštva pri misijonski akciji. Posebej se zanima za vprašanja zedinjenja in je pred odhodom iz Evrope nekaj časa deloval med uniati v Madridu kot duhovnik vzhodnega obreda, a so mu oblasti toliko obetajoče delo nasilno preprečile.

Gospod Sodja je dal slovenskemu izseljenstvu v zadnjih osmih letih že lepo vrsto svojih knjižnih del: PRED VRATI PEKLA, kjer v literarni obliki opisuje trpljenje slovenskih duhovnikov v rdečih ječah in prisilnih delavskih taboriščih, kjer je tudi sam pet let pretrpel; PREBODENO SRCE, trideset premišljevanj z junjsko pobožnost; KRALJICA APOSTOLOV, šmarnice; DUHOVNE VAJE, premišljevanja za osemdnevni tečaj duhovnih vaj, in NAŠLI SO POT, zgodbe o konvertitih zadnjega časa.

V uredniškem delu novi urednik ni novinec, saj je skoraj osem let urejal odlično duhovno revijo kanadskih rojakov Božja beseda.

Tako bodo Katoliški misijoni dobili v gospodu Sodji misijonskega strokovnjaka, literarnega delavca in spretnega urednika. Vse to bo pripomoglo, da bodo naši naročniki in bravci od lista še več imeli in ga še z večjim veseljem širili.

Dosedanji urednik, ki je list urejal nad petindvajset let, bo ohranil vodstvo Slovenske misijonske zveze, dopisovanje s slovenskimi misijonarji in upravo lista; tako bo tudi on še naprej sodeloval na polju slovenskega misijonstva.

LADISLAV LENČEK CM
superior Baragovega misijonišča

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek: Jure Vombergar

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 500, podporna 1.000, dosmrtna 5.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6,40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.00) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1 ¼ (2 ½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540 Mr. Rudi Knez 679 E. 157 th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert. Minn. 55741.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 739 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Montreal in okolico: Rev. Stanislav Boljka C.M., 405 Marie Anne East, MONTREAL, P. Q. Za Port Arthur (Ont.) in za vsa ostala srednja in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luksar, Kamen 14, P. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabc, Baraga House, 19 A'Beckett Str. KEW, Vic., Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Ad gentes - Misijonska dejavnost Cerkve — Fidei donum - Dar vere — Pravijo, da sem misijonar, gospod... — Naša pomoč našim misijonarjem — Z Bengalskih poljan — Dogodki na Cejlonu — O. Lebbe, predhodnik misijonske prenovitve — Ohridska legenda — Madagaskar, mirni veliki otok — To in ono iz Konga — „Po Indiji sem in tja“ — Razmere v Nigeriji — Po misijonskem svetu — Naši misijonarji pišejo — Naslovnik slovenskih misijonarjev — Darovi za misijone.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

China
Argentina
200.000

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 3612

Registro de la Prop. Int. N° 850-746
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Director responsable, Leonel Todolov
Buenos Aires

Slika na prvi strani: Kitajski novomašnik daje svoj prvi duhovniški blagoslov. Slika tu zgoraj: Beli ikof posveča črnega novomašnika.